

Svenska Fallskärmsförbundet (SFF)

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Tel: 021-41 41 10
Fax: 021-41 41 19
E-post: ri@sff.se

Webb: <http://www.sff.se/>

Ort och datum
Västerås 2016-06-13

Handläggare
Petter Alfsson-Thoor

Rättningslista SBF rev 2010 uppdatering #8. 2017-02-01

Kontrollera vilket kapitel som är aktuellt. Notera sidnumret och genomför rättning av berörda kapitelssidor. Genomför rättning och notera i rättningslistan 400:02.

Nya lydelse är markerade med ett streck i marginalen.

<u>Kapitel:</u>	<u>Ta ut sid.</u>	<u>Sätt i rättning sid.</u>
400:01	1-3	1-3
402:01-402:02	1-14	1-14
402:03-402:19	1-31	1-34
403:01	1-3	1-3
408:05		NY blankett sätt i

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **400:01**

Ärende: **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

Datum: **2017-01-01**

Innehållsförteckning

400	:01	Innehållsförteckning		2017-02-01
	:02	Rättningslista		2010-01-01

Allmänt

401	:01	Skötsel och uppdatering		2012-01-01
	:02	Godkända skolfält		2010-01-01

SFF bestämmelser fallskärmshoppning

Grundläggande bestämmelser

402	:01	Grundläggande bestämmelser	<u>Sidnr:</u>	2017-01-01
		1.1 Allmänna villkor	:1-2	
		1.2 Begreppsförklaringar	:2-4	
		1.3 Licensbestämmelser	:4-7	
		1.4 Instruktörsbestämmelser	:7-10	
		1.5 Korrigering åtgärder	:10-11	
		1.6 Underrättelse- och rapportskyldighet	:11-12	
	:02	Hälsa, medicin och stimulantia	:13-14	2016-05-01

Verksamhetsbestämmelser hoppning

402	:03	Bestämmelser för luftfartyg och förare	:1-2	2010-01-01
	:04	Bestämmelser för landningsområden	:3	2010-01-01
	:05	Formationshoppning	:4	2010-01-01
	:06	Friflygning, fristil och Speed-skydiving	:5-6	2016-06-01
	:07	Vingoverall (wingsuit)	:7-10	2017-02-01
	:08	Frifallsfotografering	:11-12	2016-05-01
	:09	Kalottformation	:13-14	2010-01-01
	:10	Hoppning med övrig utrustning		2010-01-01
		1. Skysurfing	:15-16	
		2. Tubhoppning	:17	
		3. Frifallsboll (Vladi-ball)	:18	
		4. Vapen	:18	
	:11	Uppvisningshoppning	:19-20	2010-01-01
	:12	Ballonghoppning	:21	2010-01-01
	:13	Vattenhoppning	:22-23	2010-01-01
	:14	Höghöjdshoppning	:24-25	2010-01-01
	:15	Mörkerhoppning	:26-27	2010-01-01
	:16	Inskolning till nytt fallskärmssystem	:28	2010-01-01
	:17	Högfartslandningar (HFL-kurva)	:29-31	2013-05-01
	:18	Vingtyp och belastningsbestämmelser (Jesperkurvan)	:32-33	2010-01-01
	:19	Hoppning efter uppehåll	:34	2015-06-20
402	:17	Appendix 1 Säkerhetsbestämmelser Canopy-Piloting Tävlings		2016-06-01
	:17	Appendix 1 Bilaga 1 Tävlingsintyg Canopy-Piloting		2016-06-01
	:17	Appendix 1 Bilaga 2 Tävlingsorder Cp		2016-06-01

Bestämmelser utrustning

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **400:01**

Ärende: **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

Datum: **2017-01-01**

403	:01	Fallskärmsutrustning	2017-01-01
	:02	Elevhoppares utrustning	2015-06-20
	:03	Backupsystem	2010-01-01

Instruktioner

404	:01	Åtgärd vid olycka	2015-06-20
	:02	Hoppedartjänst	2010-01-01
	:03	Hoppmästartjänst	2010-01-01
	:04	Kursledartjänst	2010-01-01
	:05	Tandeminstruktörstjänst	2016-05-01
	:06	AFF instruktörstjänst	2016-05-01
	:07	Beräkning av uthoppsspunkt	2010-01-01
	:08	Höghöjdshoppning	2010-01-01
	:09	Nödförfaranden	2010-01-01
	:10	Kalottinstruktörstjänst	2013-05-01

Utbildningsplaner för hoppare och instruktörer

405	:01	Instruktörsutbildning	2010-01-01
	:02	BAS utbildning	2010-01-01
	:03	Hoppedarutbildning	2010-01-01
	:04	Hoppmästarutbildning	2010-01-01
	:05	Kursledarutbildning	2010-01-01
	:06	Tandeminstruktörsutbildning	2010-01-01
	:07	AFF instruktörsutbildning	2010-01-01
	:08	Kalottinstruktörsutbildning	2013-05-01
	:09	Pilot BAS-HP-Swoop utbildning	2013-05-01

Utbildningsplaner för elever

406	:01	Grundutbildning fallskärmshoppning	2010-01-01
	:02	Konventionell stegringsplan	2010-01-01
	:03	AFF stegringsplan	2010-01-01
	:04	Fallskärmspackarutbildning	2010-01-01
	:05	SFU Svensk Fallskärmsutbildning	2016-05-01

Ansökningar och förnyelser

407	:01	Elevbevis, Licenser och I-behörigheter	2010-01-01
	:02	Skottillstånd	2010-01-01
	:03	Utländska hoppare på militärt område	2010-01-01
	:04	NOTAM	2010-01-01

Rutiner och blanketter

408	:01	Fallskärmsrapport	2010-01-01
		1. Bilaga 1 Fallskärmsrapport	
		2. Bilaga 2 Tillbudsrapport	
	:02	Hopprapportering	2016-05-01
	:03	Läkarintyg	2016-05-01
	:04	Hälsodeklaration Tandepassagerare	2015-05-20
	:05	Ansökan om avsteg från användande av AAD	2017-01-01

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **400:01**

Ärende: **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

Datum: **2017-01-01**

Transportstyrelsens föreskrifter fallskärmshoppning

409 :01 LFS 2008:22 2010-01-01

Kvalitetssäkring

410 :01 Riktlinjer för kvalitetssäkring av fallskärmsklubb 2010-01-01

Processbeskrivningar

411 :01 Handlägningsprocedurer 2012-01-01
:02 Dokumenthandläggning och arkivering 2012-01-01
:03 Licenser, kompetensbevis 2013-05-01
:04 Händelserapporter 2012-01-01
:05 Utredning av händelse 2012-01-01
:06 Korrigering av åtgärder 2012-01-01
:07 Ansvarsförhållanden styrande struktur 2012-01-01
:08 Procedur kvalitetssäkring fallskärmsklubb 2012-01-01
:09 Typgodkännande av fallskärmsmateriel 2012-01-01
:10 Utfärdande av materielvarning och materielmeddelande 2012-01-01

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

1.1 ALLMÄNNA VILLKOR

- 1.1.1 Alla personer som bedriver sportfallskärms hoppning skall känna till och följa Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) Bestämmelser Hoppning, kapitel 402.
- 1.1.2 I de fall det föreligger skilda tolkningar mellan SFF Bestämmelser Fallskärmsverksamhet (SBF) och av SFF utfärdade bestämmelser, instruktioner eller protokoll gäller de senast utfärdade.
- 1.1.3 Chefsinstruktör (CI) i respektive fallskärmsklubb kan lokalt tillämpa hårdare krav och bestämmelser. Ökade krav skall dock ej inverka på fordringar för utfärdande av licenser, instruktörsbehörigheter och på krav ställda i SFF fastställda utbildningsplaner.
- 1.1.4 Vid elev- och uppvisningshoppning skall landningsmärke vara utlagt på plats som anges av hoppladaren. Landningsmärket skall ha en färg som bryter mot omgivningen och skall synas från en höjd av 4000 m.
- 1.1.5 Fallskärms hoppning inom kontrollerat luftrum får ej utföras utan att berörd flygkontrolltjänst lämnat färdtillstånd.
- 1.1.6 Vid hoppning då system med rundreserv används får maximal markvind vara högst 8 m/s.
- 1.1.7 Före hoppstart eller efter längre väderuppehåll under dagen, skall vindvisering med hjälp av t ex streamer, ballong eller andra uppgifter om vindförhållanden utföras.
- 1.1.8 Maximal markvind vid fallskärms hoppning med vingfallskärm får högst vara:
 - 6 m/s vid hoppares fem första hopp samt vid uppvisning utan vingreserv
 - 8 m/s vid hoppares sjätte till och med tjugonde hopp samt vid uppvisning med vingreserv
 - 11 m/s vid övrig hoppning
- 1.1.9 Hoppning får ej ske utan visuell markkontakt. Avsiktlig moln genomgång får ej genomföras.
- 1.1.10 Uthopp skall planeras så att fallskärm ej utlöses över folkmassa. Definitionen på utlösning (drag) av sportfallskärm är när loop friläggs. Lägsta höjd för utlösning av sportfallskärm är 700 m över marken.
- 1.1.11 Höjdmätare skall användas vid fallskärms hoppning.
- 1.1.12 Hjälm skall vara påtagen från och med att flygplanet sätts i rörelse, till och med 300 m höjd över marken samt under hela fallskärms hoppet. Frifallsfotografer med hjälm som har kamera och eller videomontage, väljer själv om denna skall vara påtagen vid start och landning med flygplan. Hänsyn skall här tas till montagens storlek och utseende. Kamerahjälm som ej är påtagen vid start och landning måste dock säkras, till exempel i hoppares bröstrem eller i ett eventuellt säkerhetsbälte.
- 1.1.13 Skor av typen gymnastisko eller grövre skall bäras vid fallskärms hoppning. Hyskor, hakar eller dylikt som ökar upphakningsriken är ej tillåtet.
- 1.1.14 Hoppare med lägst B-licens får använda valfri typ av sko.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

- 1.1.15 Hoppare som har minst 400 bokförda och signerade fallskärmshopp efter stegringsplan får avstå från att använda skor.
- 1.1.16 Kniv lämplig för fallskärmshoppning (hook-knife) skall bäras vid fallskärmshopp.
- 1.1.17 Handskar skall bäras när temperaturen på uthoppshöjd understiger 0°C. Handskarna skall vara av sådan typ och passform att åtgärd vid felfunktion ej försvåras. Tumvantar är ej tillåtna.
- 1.1.18 Hoppklädsel skall vara sådan att frifall och åtgärder vid felfunktion ej försvåras.
- 1.1.19 Vid sporthoppning i Sverige skall alla hoppare använda fallskärmsutrustning utrustad med en luftvärdig, påslagen räddningsutlösare (AAD). Svenska hoppare skall använda en i Sverige typgodkänd räddningsutlösare (AAD). Vid verksamhet där användande av räddningsutlösare är en ökad risk, kan hoppare efter ansökan enligt 408-05 beviljas avsteg från AAD-kravet under verksamheten.
- 1.1.20 Hoppare med mindre än 1000 fallskärmshopp efter fullgjord utbildningsplan skall följa angiven vingbelastningstabell ("Jesperkurvan", se 402:18).
- 1.1.21 Elevhoppare skall använda angiven vingbelastningstabell (se 403:02, kapitel 4).
- 1.1.22 Vid byte eller förvärv av nytt system skall hopp utföras enligt 402:16 för att göra sig väl förtrogen med det nya systemet.
- 1.1.23 Högsta höjd för utlösning av sportfallskärm är 1500 m över marken. Avsteg från detta kan medges från lokal flygkontrolltjänst eller Luftfartsverket via NOTAM.
- 1.1.24 Vid hoppning från höjder över 3000 m gäller att syrgas skall användas i flygplanet under varje tidsperiod över 30 minuter på flyghöjder mellan 3000 och 4000 m, samt för hela tiden på flyghöjd över 4000 m. Hoppning från högre höjd än 4000 m skall bedrivas enligt 402:14 (instruktion 404:08).
- 1.1.25 Horisontell separation skall alltid tillgodoses i syfte att skapa säkerhetsavstånd vid drag. Separation erhålls genom att deltagande hoppare senast vid brythöjd trackar eller deltar från centrum av formationen. Vid tracking eller delta skall hoppare hålla sig inom sin sektor och horisontellt förflytta sig så snabbt och flackt som möjligt.
- 1.1.26 Före utlösning av fallskärm skall varje enskild hoppare förvissa sig om att kollisionsrisk ej föreligger genom att kontrollera lufrummet i det möjliga synfältet. Därefter ges dragsignal till andra hoppare genom att vinka med armarna 1-2 sekunder.
- 1.1.27 Vid hoppning där uthopp sker över öppet vatten djupare än 1 m skall flytväst bäras.
- 1.1.28 Vid hoppning med avsedd landningsplats inom 50 m från öppet vatten djupare än 1 m skall flytväst bäras
- 1.1.29 Vid hoppning med avsedd landning inom 1 km från öppet vatten djupare än 1 m skall elevhoppare och tandempassagerare bära flytväst och övriga hoppare skall bära flythjälpedel.
- 1.1.30 Hoppare med mindre än 1500 fallskärmshopp efter fullgjord utbildningsplan skall följa angiven HFL-kurva vid landningar enligt 402:17 (se HFL-kurva 402:17 .17.6.)

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1.2 BEGREPPSFÖRKLARINGAR

- 1.2.1 **Fallskärmshoppning** omfattar verksamhet där utövare lämnar luftfartyg i avsikt att under fritt fall eller under sportfallskärm utföra idrottslig övning, tävling, rekreation eller i syfte att genomföra utbildning eller instruktion.
- 1.2.2 **BCL** är Bestämmelser för Civil Luftfart vilka är utgivna av Luftfartsverket (LFV). Tillämpliga delar för SFF är BCL-C (certifikat), BCL-D (drift) och BCL-M (materiel).
- 1.2.3 **Elev** är person som genomgår grundutbildning enligt 406:01.
- 1.2.4 **Elevhoppare** är person som har rätt att utföra fallskärmshopp enligt stegringsplan (406:02), AFF stegringsplan (406:03) eller SFU stegringsplan 406:05
- 1.2.5 **Elevbevis** är handling som utvisar att elevhoppare fullgjort grundutbildning enligt 406:01.
- 1.2.6 **Licens** är en av SFF utfärdad handling som visar hoppares kvalifikationer enligt punkt 1.3.
- 1.2.7 **Instruktörsbehörighet** utfärdas av SFF och utvisar behörighet enligt punkt 1.4.
- 1.2.8 **Hoppmästare (HM)** är instruktör, enligt 404:03, vilken har rätt att inom ramen för respektive utbildningsplans kriterier utbilda elevhoppare enligt stegringsplan (406:02), AFF stegringsplan (406:03) eller SFU stegringsplan 406:05.
- 1.2.9 **Hoppledare (HL)** är instruktör, enligt 404:02, vilken på fältet leder och ansvarar för hoppverksamheten. Hoppledare skall finnas vid all fallskärmshoppning.
- 1.2.10 **Kursledare (KL)** är instruktör, enligt 404:04, vilken har rätt att grundutbilda elev.
- 1.2.11 **Tandempilot (T)** är instruktör vilken har rätt att utföra tandemfallskärmshopp med passagerare enligt 404:05.
- 1.2.12 **AFF-instruktör (AFF)** är instruktör som har AFF- och HM -behörighet. Denne har rätt att utbilda enligt 404:06.
- 1.2.13 **Kalott-instruktör (KI)** är instruktör som har KI- och HM- behörighet. Denne har rätt att utbilda enligt 404:10.
- 1.2.14 **Chefsinstruktör (CI)** är HM, HL och KL, vilken i fallskärmsklubb ansvarar för utbildnings- och säkerhetsarbetet samt för hoppverksamheten.
- 1.2.15 **Riksinstruktör (RI)** är av SFF styrelse utsedd instruktör, är HM, HL och KL, vilken har huvudansvar för utbildnings- och säkerhetsarbetet samt för all civil hoppverksamhet i landet.
- 1.2.16 **Fallskärmspackare** är person utbildad enligt SFF Materielhandbok 611:03 och godkänd av fallskärmskontrollant. Fallskärmspackare har rätt att packa sportfallskärm. Fallskärmspackare under 18 år får ej vara ansvarig packare av sportfallskärm för annans bruk.
- 1.2.17 **Fallskärmskontrollant** är person utbildad enligt SFF anvisningar och godkänd av SFF. Fallskärmskontrollant är behörig att besiktiga, packa och reparera sport- och reservfallskärmar samt system i den omfattning som kontrollantbehörigheten visar, samt examinera fallskärmspackare.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

- 1.2.18 **Kontrollantbehörighet** utfärdas av SFF och utvisar behörighet enligt SFF Materielhandbok.
- 1.2.19 **Fallskärmstekniker** är person godkänd av Luftfartsinspektionen (LFI) enligt kraven i Bestämmelser för Civil Luftfart BCL-C 6.3. Fallskärmstekniker är behörig att besiktiga och göra tillsyn på materiel- och räddningsfallskärmar samt utföra prov på och reparationer av fallskärmsmateriel enligt BCL-C 6.3 pkt 6.1.
- 1.2.20 **Fallskärmsjournal** är intyg utfärdat av fallskärmskontrollant på godkänd sport- och reservfallskärm med tillhörande system. Fallskärmsjournal utställs av den person som gör besiktningen. Handlingen förvaras i fallskärmsystemet på därför avsedd plats och uppvisar förutom besiktningsdatum även packningsdatum för reserven.
- 1.2.21 **Skolfält** är landningsområde där elevhoppning är tillåten. Skolfält finns listade i 401:02.
- 1.2.22 **Skollstånd** är tillstånd för utbildning av elevhoppare på skolfält och utfärdas av RI till fallskärmsklubb.
- 1.2.23 **Åldersgräns** för elevhoppare är lägst 15 år. För de som ej fyllt 18 år erfordras skriftligt medgivande från målsman, vilket arkiveras i respektive klubb. För tandepassagerare är lägsta ålder 12år.
- 1.2.24 **Läkarundersökning** är undersökning enligt SFF formulär, se 408:03.
- 1.2.25 **Hoppjournal** är handling i vilken fallskärms hopp bokförs. Endast bokförda och signerade hopp får tillgodoräknas för licens, licensförnyelser och behörigheter samt utmärkelser. Bokförda och signerade hopp som utförts under militärtjänst eller utomlands får räknas vid kvalificering/förnyelse för/av licens.
- 1.2.26 **Markvind** är vindhastighet vid landningsområdet på 2 till 10 m ovan mark.
- 1.2.27 **AFF** (Accelerated Freefall) är grundutbildning enligt 406:01 där AFF-instruktör enligt AFF stegringsplan 406:03 även utbildar under frifall
- 1.2.28 **BAS** är en vidareutbildning av fallskärms hoppare som kan genomföras efter fullgjord stegringsplan (406:02) eller stegringsplan AFF (406:03). BAS-kursens innehåll är bland annat av säkerhetsmässig karaktär.
- 1.2.29 **FS** är förkortning av Formation Skydiving och är övning eller tävling i formations hoppning enligt internationella tävlingsregler.
- 1.2.30 **RW** är förkortning av Relative Work och innebär relativt arbete mellan hoppare i frifall.
- 1.2.31 **RSL** är förkortning av "Reserve Static Line" och innebär reservutlösningslina som med hjälp av huvudfallskärmens dragkraft vid losskoppling från bärande eller delvis bärande fallskärm, avser att öppna reservens hölje.
- 1.2.32 **HFL** är förkortning av högfartslandning vilket betyder svängar som medvetet görs i syfte att öka hastigheten på fallskärmen inför landning.
- 1.2.33 **SFU** (Svensk Fallskärmsutbildning) är grundutbildning enligt 406:01 där AFF-instruktör enligt SFU stegringsplan 406:05 även utbildar under frifall. Hoppmästare utbildar elev enligt tillämpliga delar av 406:05

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1.3 LICENSBESTÄMMELSER

1.3.1 ALLMÄNT

1.3.1.1 Svensk medborgare med hemvist i Sverige skall inneha svensk licens.

1.3.1.2 Licens utfärdas av SFF efter ansökan, godkänd av respektive fallskärmsklubbs CI och är giltig under ett kalenderår. Elevbevis utfärdas av respektive fallskärmsklubbs CI och är giltig under ett kalenderår. Hoppare utan giltigt licenskort/elevbevis äger ej rätt att utföra fallskärmshopp.

1.3.1.3 För utfärdande av licens/elevbevis krävs att avgift till SFF och fallskärmsklubb samt ansvars- och olycksfallsförsäkring är betald för det år som licens/elevbevis skall gälla.

1.3.1.4 Vid ansökan om högre licensgrad får hoppare utöva det som den ansökta licensen ger rätt till, under förutsättning att respektive fallskärmsklubbs CI godkänt ansökan enligt 407:01.

1.3.1.5 För elevhoppare är ett hopp godkänt när det utförts enligt respektive stegringsplans mål och krav samt signerats av instruktör.

1.3.1.6 Licens från annat land utfärdad av nationell fallskärmsorganisation berättigar hoppare att hoppa i Sverige. Licensen skall innehålla följande:

- Orden "Fédération Aéronautique Internationale"
- FAI:s logotyp
- Orden "International Parachutist Certificate"
- Innehavarens namn
- Födelsedatum
- Nationalitet
- Innehavarens namnteckning
- Utfärdandedatum
- Licensgrad

Konvertering av utländsk fallskärmslicens till svensk licens kan göras efter samråd med RI.

1.3.1.7 Hoppare avstängd i något land äger ej rätt att utföra fallskärmshopp i Sverige. Elev avstängd i annat land får efter särskild bedömning av CI och RI grundutbildas i Sverige.

1.3.2 FORDRINGAR FÖR UTFÄRDANDE

1.3.2.1 Allmänt

Endast de fallskärmshopp som utförts efter att stegringsplan är fullgjord får tillgodoräknas för att uppfylla nedanstående krav för B-licens eller högre.

1.3.2.2 Precisionslandning

Krav för precisionslandning är att resultatet mäts i förhållande till landningsgrop eller annan av hoppledaren utsedd landningsplats.

1.3.2.3 Packutbildning

För utfärdande av B-licens eller högre krävs utbildning till fallskärmspackare, enligt SFF materielhandbok kap 611:03.

1.3.2.4 **Elevbevis:** genomgått fullständig grundutbildning enligt 406:01

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

- 1.3.2.5 **A-licens:** fullgjort stegringsplan (406:02) eller stegringsplan AFF (406:03)
- 1.3.2.6 **B-licens:** 100 manuella hopp, 10 RW-hopp, varav hälften minst 3 personer
45 minuter ackumulerad frifallstid
10 landningar inom 15 m
Packutbildning enligt MHB 611:03
- 1.3.2.7 **C-licens:** 200 manuella hopp, varav 50 RW-hopp, varav hälften minst 3 personer
1,5 timme ackumulerad frifallstid
50 landningar inom 15 m varav 25 landningar inom 5 m
1 år i sporten från första hoppet räknat
- 1.3.2.8 **D-licens:** 400 manuella hopp, varav 100 RW-hopp varav 25 FS-hopp minst 3 personer
3 timmar ackumulerad frifallstid
2 år i sporten från första hoppet räknat

1.3.3 FORDRINGAR FÖR FÖRNYELSE

1.3.3.1 Allmänt

För att förnya senaste licens skall respektive förnyelsekrav uppfyllas året innan licensen skall gälla. Då krav för senaste licens ej uppfylls, erhålls den licensgrad för vilken krav uppfylls. Vid uppehåll längre än 2 månader, se 402:19.

1.3.3.2 **Elevbevis:** genomgått fullständig grundutbildning

1.3.3.3 **A-licens:** fullgjort stegringsplan (406:02) eller AFF stegringsplan (406:03)

1.3.3.4 **B-licens:** 20 manuella hopp

1.3.3.5 **C-licens:** 30 manuella hopp

1.3.3.6 **D-licens:** 40 manuella hopp

1.3.3.7 SURF

Hoppare med surfbefogenhet skall göra 15 surfhopp/år för att förnya sin surfbehörighet

1.3.3.8 Återuppgradering

Om den förnyade licensen har lägre grad än tidigare, kan hoppare erhålla sin tidigare licensgrad genom att under året uppfylla ovanstående krav.

1.3.4 BEFOGENHETER

1.3.4.1 Allmänt

Högre licensgrad ger innehavare rätt att utöva allt som lägre licensgrader berättigar till.

1.3.4.2 **Elevbevis:** rätt att utföra fallskärmshopp under utbildning samt efter minst 10 godkända hopp deltaga vid klubbävling i precision.

1.3.4.3 **A-licens:** rätt att deltaga i alla grenar vid klubbävlingar
använda integralhjälm utan visir
genomgå BAS-utbildning
efter CI:s godkännande genomgå HL-utbildning

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

- 1.3.4.4 **B-licens:** hoppa på landningsområde med storlek enligt punkt 402:04, 4.3.2 deltaga i rekordförsök i klass Ib och IIb enligt FAI Sporting Code deltaga i vissa nationella och internationella tävlingar hoppa uppvisning enligt punkt 402:11, 11.4.2.3 mjuk hjälm avsedd för hoppning får användas valfri typ av skor får användas utföra vattenhopp enligt 402:13 utföra mörkerhopp enligt punkt 402:15 använda integralhjälm med uppfällbart visir
- 1.3.4.5 **C-licens:** hoppa på landningsområde med storlek enligt punkt 402:04, 4.4.2 deltaga i rekordförsök där lägst C-licens erfordras deltaga i alla nationella och internationella tävlingar hoppa uppvisning enligt punkt 402:11, 11.4.2.4 utföra ballonghopp enligt 402:12 efter CI:s godkännande genomgå HM-utbildning utföra frifallsfotografering enligt 402:08 använda integralhjälm med fast visir hoppa tillsammans med tandemekipage efter tandempilots medgivande efter CI:s godkännande genomgå KL-utbildning utföra FS-hopp i mörker enligt 402:15, 15.6 utföra höghöjdshopp enligt 402:14 utföra hopp med vingoverall, t ex birdmansuit enligt 402:07
- 1.3.4.6 **D-licens:** efter CI:s godkännande genomgå T- och AFF-utbildning genomgå surfkurs enligt 402:10, 10.1 utföra hopp utan skor

1.4 INSTRUKTÖRSBESTÄMMELSER

1.4.1 ALLMÄNT

- 1.4.1.1 Instruktörsbehörighet utfärdas av RI efter fullgjord och godkänd instruktörsutbildning och är tillsammans med giltig licens gällande under ett kalenderår. Hoppare utan giltig behörighet äger ej rätt att verka som instruktör.
- 1.4.1.2 Respektive instruktörsbehörighet gäller från det att instruktörsutbildning enligt kapitel 405 är fullgjord och godkänd.
- 1.4.1.3 Innehavare av utländsk behörighet äger ej automatiskt rätt att verka som instruktör i Sverige. Dock kan denne efter granskning av RI och lösande av svensk licens få genomgå SFF instruktörsutbildning i lämplig omfattning för att sedan få verka som instruktör i Sverige.
- 1.4.1.4 Instruktör är skyldig att tillse att utbildning och hoppverksamhet bedrivs i enlighet med gällande bestämmelser. Den enskilde instruktören lyder under sin klubbs CI.
- 1.4.1.5 I varje klubb skall finnas en namngiven CI, vilken väljs av klubben. Valbara kandidater skall inneha HM-, HL- och KL-behörighet, samt vara godkända av RI. CI lyder i sin verksamhet under RI. CI ansvarar för det lokala säkerhetsarbetet vilket innebär ledning och organisering av utbildnings- och hoppverksamhet i enlighet med gällande bestämmelser och instruktioner. CI skall tillse att enhetlig utbildning och bedömning tillämpas. Denna kvalitetssäkras genom

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

att CI kallar till och genomför minst tre instruktörmöten per år. Följande punkter är obligatoriska på dagordningen:

- Information från CI och RI
- Förslag och synpunkter till CI och RI
- Materiel; nyheter och eventuella varningar
- Incidenter; lokala och nationella
- Överbryggande kunskapspridning mellan instruktörer gällande utb. och operativ tjänst

1.4.1.6 Protokoll från instruktörmöte skall skickas till RI senast en kalendermånad efter genomfört möte. CI skall vidare tillse att klubbens övriga rapportering till SFF fungerar, samt vid behov till RI inkomma med förslag på ändringar eller tillägg i gällande bestämmelser.

Fallskärmsklubb som saknar godkänd CI äger ej rätt att förnya licenser eller att bedriva fallskärmsutbildning och -hoppning.

1.4.1.7 CI eller av denne utsedd instruktör skall närvara vid CI-möte vilket RI kallar till minst en gång per kalenderår. CI skall därefter kalla sina instruktörer för att gå igenom gällande och eventuellt tillkommande bestämmelser. RI kan vid behov kalla till allmänna instruktörmöten vilket också skall ske då minst hälften av alla verksamma instruktörer begärt detta.

1.4.1.8 Hoppares klagomål över instruktör skall framföras till klubbens CI. Om klagomålen rör denne skall klagomålen framföras till RI. Klagomål på RI framförs till SFF styrelse.

1.4.1.9 I SFF organisation skall finnas en namngiven och av transportstyrelsen godkänd Riksinstruktör. RI lyder i sin verksamhet i linje med Transportstyrelsens delegationsavtal med SFF och på uppdrag av SFF styrelse. RI ansvarar för det Nationella säkerhetsarbetet vilket innebär ledning och organisering, tillsyn och kvalitetssäkring av operativa frågor i hoppverksamhet i enlighet med gällande bestämmelser och instruktioner. RI skall verka för att säkerhetsarbete fortskrider kontinuerligt och att enhetlig utbildning och bedömning tillämpas. Denna kvalitetssäkras genom att RI kallar till och genomför minst ett chefsinstruktörmöte per år. RI ansvarar för att haveriutredningar genomförs vid tillämpliga haverier.

RI skall till transportstyrelsen årsvis rapportera resultat om verksamhetsår till transportstyrelsen. Denna rapport skall delges Transportstyrelsen senast vid utgången av kvartal 2 i efterföljande verksamhetsår. Rapporten skall minst innehålla:

- Verksamhetsberättelse
- Verksamhetsplan

1.4.2 FORDRINGAR FÖR ATT PÅBÖRJA INSTRUKTÖRSUTBILDNING

1.4.2.1 Allmänt

Endast erfaren hoppare med gott omdöme, ansvarskänsla, pedagogiskt sinne och ledarförmåga kan komma i fråga för instruktörsutbildning. Respektive CI skall till RI skriftligen intyga hopparens lämplighet. Hoppare skall också uppfylla vidstående fordringar för respektive instruktörsutbildning innan den påbörjas.

1.4.2.2 **HM:** lägst 18 år
 lägst C-licens
 genomgått BAS-kurs
 2 år i sporten räknat från datum för första hopp

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

- 1.4.2.3 **HL:** lägst 18 år
 genomgått BAS-kurs
 2 år i sporten räknat från datum för första hopp
- 1.4.2.4 **KL:** lägst C-licens
 Verkat som HM i minst 12 mån enligt 404-03
- 1.4.2.5 **T:** D-licens
 genomgått HM-utbildning steg 1 och 2
 700 hopp
 7 timmar ackumulerad frifallstid
 100 hopp inom 12 månader före Tandemutbildning
 inneha giltigt läkarintyg för tandempilot
 inneha godkänt lämplighetsintyg för tandempilot
- 1.4.2.6 **AFF:** D-licens
 Verkat som HM i minst 12 mån enligt 404-03
 500 hopp, varav 100 FS-hopp med greppade exitar (maghoppning).
 8 timmar ackumulerad frifallstid
- 1.4.2.7 **KI:** D-licens
 genomgått HM-utbildning steg 1 och 2
 Genomgått SFF Pilotkurser BAS-HP-Swoop.

1.4.3 FORDRINGAR FÖR FÖRNYELSE

1.4.3.1 Allmänt

För förnyelse av instruktörsbehörighet krävs att man följt utvecklingen lokalt och inom SFF avseende hopptechnik, utbildningsmetodik, hoppmateriel, bestämmelser och instruktioner. Konkret innebär detta att varje instruktör (HM, HL, KL, T och AFF) årligen skall delta på mins två (2) av de minst tre (3) instruktörsmöten som utlyses av klubbens CI.

1.4.3.2 För att förnya senaste instruktörsbehörighet skall respektive förnyelsekrav uppfyllas året innan licensen skall gälla. Dessutom krävs att tillhörande licensgrad är giltig det år behörigheten skall gälla (punkt 1.4.2). Då kravet för senaste behörighet ej uppfylls, erhålls den behörighet för vilken kraven uppfylls.

1.4.3.3 Hoppledarbehörighet kan förnyas utan att vara kopplat till förnyelse av hopplicens. Dock skall kraven för Hoppledarbehörighet vara uppfyllda enligt målsättning i 405:03.

1.4.3.4 **HM:** ha verkat som HM enligt målsättning i 405:04

1.4.3.5 **HL:** ha verkat som HL enligt målsättning i 405:03

1.4.3.6 **KL:** inneha HM-behörighet och ha verkat som KL enligt målsättning i 405:05

1.4.3.7 **T:** ha dokumenterat samtliga tandemhopp
 ha gjort 20 tandemhopp + 40 övriga hopp, eller 40 tandemhopp
 Deltagit på förekommande Tandem-möte/seminarium.
 Tandempilot som under ett år uppfyller förnyelsekraven ovan, men ej har verkat som HM enligt 405:04, får endast förnya T-behörighet

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1.4.3.8 **AFF:** inneha HM behörighet
ha dokumenterat samtliga AFF-hopp
ha gjort 15 AFF-hopp + 50 FS-hopp, eller 30 AFF-hopp

1.4.3.9 **KI:** inneha HM behörighet
Verkat enligt målsättning i 405:08

1.4.4 ÅTERUPPGRADERING AV INSTRUKTÖRSBEHÖRIGHET

1.4.4.1 Allmänt

För återuppgradering av instruktörsbehörighet krävs att tillhörande licensgrad är giltig det år behörigheten skall gälla (punkt 1.4.2).

1.4.4.2 **HM, och KL:** Instruktör som ej uppfyllt förnyelsekrav för sin tidigare instruktörsbehörighet kan återfå tidigare behörighet genom att, under året då behörigheten skall gälla, under ledning av CI uppfylla fordringar enligt punkt 1.4.3. **HL:** instruktör som ej uppfyllt förnyelsekrav under ett år kan efter 20 timmars aktiv HL handledd HL-tjänst förnya behörighet enligt fordring 402:01 1.4.3.5

1.4.4.3 **T och AFF:** Instruktör som ej uppfyllt förnyelsekravet under ett år kan efter minst två examinationshopp, med instruktör utsedd av RI, förnya sin behörighet. T- och AFF-Instruktör som ej uppfyllt förnyelsekraven enligt 1.4.3.7 respektive 1.4.3.8. under två på varandra följande år kan efter samråd med CI och RI samt genomförande av examinationshopp samt tillämpliga delar av teori- och praktikutbildning återfå sin behörighet. För T-behörighet, se även ytterligare information i 404:5 kap 3.5.

1.4.5 BEFOGENHETER

1.4.5.1 Allmänt

Respektive instruktörsbehörighet berättigar innehavaren att verka enligt respektive instruktörsutbildning, kapitel 405 och respektive instruktion, kapitel 404.

1.5 KORRIGERANDE ÅTGÄRDER

1.5.0 ALLMÄNT

Med syftet att ge utrymme för korrigerande åtgärder med målsättningen att skapa säkrare fallskärms hoppning, kan enskild hoppare eller verksamhet beläggas med tillfällig operativ avstängning. Vid ärende av allvarigare karaktär kan interimistisk tillsvidare avstängning från fallskärmsverksamhet ske i väntan på sammanställning av underlag, utredning och beslut från transportstyrelsen.

1.5.1 TILLFÄLLIG OPERATIV AVSTÄNGNING

Hoppare kan beläggas med tillfällig operativ avstängning från fallskärmsverksamhet av HL under maximalt 48 timmar då hoppare visat prov på vårdslöshet, olämpligt uppträdande, dåligt omdöme eller underlåtenhet att följa gällande bestämmelser och av HL givna instruktioner.

CI kan besluta om tillfällig avstängning längre än 48 timmar, vilket omgående samt skriftligen skall rapporteras till RI för vidare handläggning.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1.5.2 SKRIFTLIG VARNING

Hoppare/instruktör kan tilldelas varning av CI/RI vid bristfällig rapportering, vårdslöshet, olämpligt uppträdande, dåligt omdöme eller underlåtenhet att följa gällande bestämmelser. Tilldelad varning skall skriftligen rapporteras av CI till RI.

1.5.3 INTERIMISTISK TILLSVIDARE AVSTÄNGNING FRÅN FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Interimistisk tillsvidare avstängning från fallskärmsverksamhet sker i väntan på sammanställning av underlag, utredning och beslut från transportstyrelsen. Transportstyrelsen beslutar om licens, eller instruktörsbehörighet skall dras in eller korrigeras.

Interimistisk tillsvidare avstängning från fallskärmsverksamhet kan ske om hoppare eller verksamheten har:

- tilldelats 3 varningar,
- visat grov vårdslöshet,
- uppträtt mycket olämpligt,
- visat mycket dåligt omdöme,
- underlåtit att följa gällande bestämmelser eller i samband med hoppning använt preparat upptagna på Riksidrottsförbundets dopinglista.

Interimistisk tillsvidare avstängning från fallskärmsverksamhet beslutas av RI och är giltig i väntan på beslut från transportstyrelsen. Se SBF kapitel 411:05 (Svenska Fallskärmsförbundet handläggnings procedurer)

1.5.4 ÖVERKLAGANDE

Överklagande av korrigerande åtgärd skall ske till den instans som den indragande befattningshavaren lyder under.

1.6 UNDERRÄTTELSE- OCH RAPPORTSKYLDIGHET

1.6.1 ALLMÄNT

1.6.1.1 Underrättelse skall lämnas då någon i samband med fallskärmshopp avlider eller får allvarlig kroppsskada eller då betydande skada uppstår på egendom.

1.6.1.2 Rapportskyldighet föreligger vid ovan angivna händelser, personskada som nödvändiggör läkarbehandling, samt vid avvikelse från normala förlopp vid fallskärmshoppning, t ex störning vid utlösning- eller utvecklingsförlopp av fallskärm.

1.6.1.3 Tillbudsrapportering sker vid tillfällen med incident utan kroppsskada. Rapport skrives vid onormal händelse i samband med utlösning och/eller utveckling av fallskärm eller övrig händelse som upplevs som farlig men ej renderar i aktivering av reservfallskärm. En tillbudsrapport skall då skrivas på avsett formulär.

1.6.1.4 Fallskärmshoppare är skyldig att själv underrätta och lämna rapport. Är denne ur stånd att uppfylla skyldigheten skall den om möjligt fullgöras av hoppledare.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:01**

Ärende: **GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER**

Datum: **2017-01-01**

1.6.2 PROCEDURER

- 1.6.2.1 Underrättelse skall omedelbart lämnas till SFF RI genom telefon, telefax, telegram, e-post eller på annat lämpligt sätt.
- 1.6.2.2 Rapport skall snarast möjligt, dock senast inom 3 veckor från händelsen, insändas till SFF RI. Rapporten skall innehålla samtliga uppgifter som anges i SFF fallskärmsrapport, 408:01, Bilaga 1.
- 1.6.2.3 Tillbudsrapport insänds till SFF RI. Rapporten skall innehålla uppgifter som anges i SFF fallskärmsrapport, 408:01, Bilaga 2.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:02**

Ärende: **HÄLSA, MEDICIN OCH STIMULANTIA**

Datum: **2016-05-01**

2. HÄLSA, MEDICIN OCH STIMULANTIA

2.1 LÄKARUNDERSÖKNING

2.1.1 Läkareundersökning, enligt SFF formulär "Läkareundersökning för fallskärmshoppare" (408-03), skall genomgås före påbörjad grundutbildning. Elev skall inkomma med giltigt läkarintyg före första hopp. Om tiden från sista hopp överstiger 3 år skall ny läkarundersökning genomgås. För hoppare över 60 år skall ny läkarundersökning genomgås varje år.

2.1.2 Läkareundersökning för militär fallskärmstjänst gäller som 2.1.1.

2.1.3 Den som för första gången ansöker om tandembehörighet skall inkomma med giltigt läkarintyg, enligt SFF formulär "Läkareundersökning för fallskärmshoppare". Tandempiloter upp till 40 år skall förnya läkarundersökning vart femte år. Tandempiloter mellan 40 och 50 år skall förnya läkarundersökning vartannat år. Tandempiloter äldre än 50 år skall förnya läkarundersökning varje år.

2.2 HÄLSOTILLSTÅND

2.2.1 Fallskärmshoppning får inte utföras om hopparen är medveten om sådan förändring i sitt hälsotillstånd att hoppning inte kan utföras på ett säkert sätt. Hoppare är skyldig att meddela om sådan förändring skett. Sådana förändringar kan gälla t ex häftiga smärtanfall, svindel, yrsel, medvetslöshet, hjärtsjukdom, gall- eller njursjukdom, sviter av hjärnskakning, sjukdomar eller skador i rörelseapparaten med funktionsnedsättningar, psykiska besvär eller medicinering.

2.2.2 Om förändringen av hälsotillståndet är varaktig eller allvarlig är hopparen skyldig att genomgå läkarundersökning och för hoppledare eller CI uppvisa skriftligt godkännande för fortsatt hoppning. Tveksamma fall hänvisas till förbundsläkaren.

2.3 SYNKRAV

2.3.1 Korrigerad syn skall vara lika med eller bättre än 0.7 för vardera ögat och 1.0 binokulärt.

2.3.2 Om ögonkirurgi genomgått skall skriftligt godkännande från ögonläkare skickas till SFF genom klubbs CI.

2.4 TANDBEHANDLING

2.4.1 Hoppning får inte utföras samma dag eller inom 12 timmar efter utförd tandbehandling med bedövning eller andra smärtstillande medel. Vid utdragning eller andra kirurgiska ingrepp skall tandläkaren tillfrågas hur många dagars uppehåll i hoppningen som bör gälla.

2.5 VACCINATION

2.5.1 Hoppning bör ej utföras samma dag som vaccination. Om inga biverkningar uppstått kan hoppning återupptas dagen efter vaccination. Om biverkningar uppstår av vaccinet bör dessa först diskuteras med behandlande läkare innan hoppning återupptas.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:02

Ärende: HÄLSA, MEDICIN OCH STIMULANTIA

Datum: 2016-05-01

2.6 ALKOHOL

- 2.6.1 Förtäring av alkohol samt dess efterverkningar nedsätter reaktions- och omdömesförmåga samt minskar motståndskraften mot påfrestningar såsom syrebrist, acceleration samt fysisk och psykisk belastning. Efterverkningar av kraftig alkoholförtäring kan dröja kvar upp till 48 timmar. Kombinationer av alkoholförtäring och bristande sömn, sömnmedel, lugnande medel eller liknande är särskilt skadliga.
- 2.6.2 Alkoholförtäring får ej ske under de närmaste 8 timmarna före hopp. I samband med måltid är intag av dryck med en alkoholhalt av högst 2,2 volymprocent ej att betrakta som alkoholförtäring.
- 2.6.3 Under tiden mellan 24 och 8 timmar före hoppning skall stor försiktighet iakttagas i fråga om alkoholförtäring. Sker alkoholförtäring under tidsrymden 24 till 8 timmar före hoppning skall i uttrycket ”stor försiktighet” bl.a. läggas den innebörden, att förtäringen inte får vara större än att vederbörande vid hoppstart skall kunna köra bil utan att begå straffbar förseelse enligt svensk lagstiftning angående trafiknykterhet.

2.7 STIMULANTIA OCH DOPING

- 2.7.1 Det åligger respektive hoppare att inför hoppning få klartecken från behandlande läkare om aktuell medicinering är förenlig med hoppning, se SBF 402:02 punkt 2.2.
- 2.7.2 Preparat upptagna på RF:s dopinglista får ej användas i samband med hoppning. Nedan anges effekter av preparat som inte är tillåtna, endera som primär verkan av en substans eller som biverkan/sidoeffekt av en substans.

Övriga substanser som inte är tillåtna i samband med hoppning är:

- Substanser som påverkar centrala nervsystemet som verkan eller som biverkan/sidoeffekt, oberoende av om de har lugnande eller uppiggande effekt.
- Substanser som påverkar eller förvränger synuppfattningen.
- Substanser som påverkar eller förvränger hörseluppfattningen.
- Substanser som påverkar balansfunktionen.
- Substanser som försämrar förmågan att agera eller reagera genom att påverka rörelseapparaten.
- Substanser som försämrar lungornas funktion.
- Substanser som försämrar hjärtats eller blodkärlens funktion.

Vad gäller tillfälligt använda läkemedel, kosttillskott, hälsokostpreparat eller gaser som faller under kriterierna ovan skall det ha gått minst ett dygn sedan intag för de läkemedel som kan tas flera gånger per dag, och minst två dygn för läkemedel som bara kan tas en gång per dag.

För kontinuerligt använda läkemedel som faller in under beskrivningen ovan gäller att de inte är förenliga med hoppning. Droger och övriga ämnen som faller under kriterierna ovan är inte förenliga med hoppning. ”Inte förenlig med” innebär att bruk eller missbruk enligt ovanstående kommer innebära att personen kan hindras från fallskärmsverksamhet enligt SBF 402:01 punkt 1.5 och är inte godkänd för hoppning förrän beslut i ärendet är fattat av RI och förbundsläkare.

Med substanser menas läkemedel, droger, hälsokostpreparat, kosttillskott och andra ämnen eller gaser som kan intas via munnen, näsan, rektalt, genom huden, injiceras eller inhaleras.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:03**

Ärende: **BESTÄMMELSER FÖR LUFTFARTYG OCH FÖRARE**

Datum: **2011-01-01**

3. BESTÄMMELSER FÖR LUFTFARTYG OCH FÖRARE

3.1 ALLMÄNT

- 3.1.1 Ombord på luftfartyg får vid utförande av fallskärms hopp endast medfölja personer, vilka av hoppladaren bedöms erforderliga för hoppets genomförande.
- 3.1.2 Personer ombord på luftfartyg, med undantag för bemannad ballong, där avsikten är fallskärms hoppning skall antingen vara fastspända eller bära fallskärm.
- 3.1.3 Tillstånd att hoppa från tvåsitsigt luftfartyg kan meddelas av CI till hoppare med lägst B-licens.
- 3.1.4 Fällning från luftfartyg med en fällningshastighet lägre en 40knop (74 km/h) jämföras med SBF 402:12 punkt 12.3.2 (uthoppshöjder för ballonghopp)

3.2 LUFTFARTYG

- 3.2.1 Fallskärms hopp får utföras från luftfartyg som är godkänd för flygning utan dörr. Godkännandet skall framgå av godkänd flyghandbok eller supplement till denna.
- 3.2.2 Samtliga luftfartyg som normalt används för att fälla fallskärms hoppare skall vara försedda med godkänd dörr avsedd för hoppning, t ex tygdörr eller jalusidörr. Godkännandet skall framgå i supplement till flyghandbok.
- 3.2.3 Bemannad ballong får användas för fallskärms hoppning utan särskilt arrangemang eller supplement till flyghandbok.
- 3.2.4 Ultralätt flygplan får ej användas för fallskärms hoppning.

3.3 FLYGFÖRARE

- 3.3.1 Förare av luftfartyg, från vilket fallskärms hopp utförs, skall vara godkänd för uppdraget och utbildad enligt 3.3.4 av flygchef inom flygföretag och/eller av för flygverksamheten ansvarig person inom fallskärmsklubb. Därjämte skall flygtidskraven enligt punkt 3.3.2 vara uppfyllda. CI anmäler godkänd förare till SFF, vilket medför behörighet att genomföra hoppflygning i hela Sverige. Hoppladare skall tillse att förare är informerad om eventuella lokala regler, samt de i pilotinstruktionen sammanförda bestämmelserna.
- 3.3.2 Förare av flygplan från vilket fallskärms hopp utförs skall inneha lägst A-certifikat eller motsvarande, samt ha en total flygtid av minst 200 timmar för enmotoriga flygplan. För flermotoriga flygplan samt flygplan som kan föra 10 hoppare eller fler, lägst A-certifikat och en rekommendation på minst 500 timmars total flygtid. Helikopterförare skall ha 500 flygtimmar och minst 50 flygtimmar på aktuell typ . Ballongförare skall ha en total flygtid av minst 100 timmar.
- 3.3.3 Förare på enmotorigt flygplan, skall vid flygning där avsikten är att fälla hoppare alltid bära godkänd räddningsfallskärm. Förare på tvåmotorigt flygplan och helikopter äger rätt att frånga denna regel.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:03**

Ärende: **BESTÄMMELSER FÖR LUFTFARTYG OCH FÖRARE**

Datum: **2011-01-01**

- 3.3.4 Utbildningsplan för förare av hoppflygplan innehåller en generell del, samt en specifik del, vilken i sin tur är uppdelad i ett teoretiskt och ett praktiskt avsnitt.
- 3.3.5 I den generella delen skall följande moment ingå:
- Orientering om olika instruktörsgrader och befogenheter för fallskärmshoppare, samt genomgång av ansvarsfördelningen inom lokal klubb och SFF.
 - Orientering om utbildningsplan för fallskärmshoppare.
 - Genomgång av hoppflygningsprofiler, inklusive spotting.
 - Genomgång av nödförfaranden, inklusive nödhopp av pilot.
- 3.3.6 Den specifika, teoretiska delen skall innehålla följande moment:
- Genomgång av det aktuella flygplanets handhavande och begränsningar.
- 3.3.7 Den specifika, praktiska delen skall innehålla följande moment:
- Flygning och landning med fullastat flygplan.
 - Hoppflygningsprofil, stigning och plané.
 - Hoppflygning med vana hoppare.
- 3.3.8 Utländska hoppflygplan med utländsk besättning, där flygplan och befälhavare är godkända att bedriva hoppflygning i det egna landet, har generellt även tillstånd att bedriva motsvarande verksamhet i Sverige, med beaktande av vad som regleras under 3.3.1.

3.4 HELIKOPTER

- 3.4.1 Endast fällning med manuellt utlösta fallskärmar är tillåten, undantaget större transporthelikoptrar utrustade med akterramp där hoppning sker från denna.
- 3.4.2 Innan fällning ur aktuell helikoptertyp sker skall rutiner rörande ilastning, fällning, uthopp och nödhopp gås igenom i samråd med piloten.
- 3.4.3 Elevhoppning får endast utföras om helikoptern är utrustad med ramp och om hoppning sker från denna.
- 3.4.4 Fällning sker först efter pilotens klartecken.

3.5 BALLONG

- 3.5.1 Endast varmluftsballong försedd med parachute-ventil får användas för fällning av fallskärmshoppare.
- 3.5.2 Före flygning skall genomgång av flygning och fällning ske med hoppare, hoppledare och ballongförare.
- 3.5.3 Vid fällning skall ballongen ha en anpassad sjunkhastighet så att ballongen efter fällningen får en minimal vertikal stighastighet. Avhopp får inte ske förrän ballongföraren ger överenskommet klartecken.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:04**

Ärende: **BESTÄMMELSER FÖR LANDNINGSOMRÅDE**

Datum: 2010-01-01

4. BESTÄMMELSER FÖR LANDNINGSOMRÅDE

4.1 ALLMÄNT

4.1.1 Landningsområde för fallskärmshoppning benämns skolfält eller hoppfält.

4.2 KRAV

4.2.1 Markägartillstånd skall finnas för alla landningsområden.

4.2.2 På landningsområde skall följande finnas:

- Flygradio för kontakt mellan HL/markpersonal och flygförare
- Bil (bilen bör medge sjuktransport)
- Telefon eller annat sambandsmedel
- Sjukvårdsutrustning (bår och komplett utrustning för första hjälpen)
- Båt (vid hoppning med avsedd landningsplats inom 1 km från vatten)

4.2.3 Vid hoppning med avsedd landningsplats inom 1 km från vatten djupare än 1 m skall hoppare fått en genomgång av 402:13.

4.3 SKOLFÄLT

4.3.1 Med skolfält avses landningsområde avsett för elevhoppning. Skolfält skall vara godkänt av RI.

4.3.2 Landningsområde för elevhoppning skall utgöras av en så långt möjligt cirkulär yta med en radie av minst 200 m. Utanför landningsområdet skall finnas en säkerhetszon av minst 200 meters bredd, där det inte får finnas vatten djupare än 1 m, kraftledningar, byggnader högre än en våning eller därmed jämförbara hinder.

4.4 HOPPFÄLT

4.4.1 Landningsområde som är avsett för hoppning, dock ej elevhoppning, godkännes av CI.

4.4.2 Hoppfält skall ha en storlek av minst 50 m x 50 m med fri inflygningsriktning och alternativa landningsplatser.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:05**

Ärende: **FORMATIONSHOPPNING**

Datum: 2010-01-01

5. FORMATIONSHOPPNING

5.1 ALLMÄNT

5.1.1 Formationshoppning (FS) betecknar ett avsiktligt manövrerande av två eller flera hoppare med syfte att få kroppskontakt under fritt fall.

5.1.2 Denna instruktion är skriven i syfte att reducera riskerna för bl.a. kollisioner och dålig höjd- samt separationskontroll.

5.2 KRAV

5.2.1 För att få delta i FS fordras att man har avslutat konventionell stegringsplan eller AFF stegringsplan. Formationshopp under stegringsplan är utbildningshopp.

5.3 UTFÖRANDE

5.3.1 PLANERING

5.3.1.1 Alla FS-hopp skall vara planerade. Alla deltagande hoppare skall delges planeringen före hopp, så kallad briefing. Briefingen skall minst omfatta följande punkter:

- Uthoppshöjd
- Uthoppsordning
- Avsedda formationer
- Bryt- och draghöjd
- Alternativ (t ex för annan uthoppshöjd än planerat, missade formationer, tummel)

5.3.2 BRYTHÖJD

Brythöjden skall beräknas så att varje enskild hoppare hinner utföra god separation utan stress. Hänsyn skall tas till antal hoppare, kunskapsnivå hos deltagande hoppare samt formationens komplexitet. Brythöjden bestäms utifrån den hoppare i formationen som har den högsta planerade draghöjden. Vid formationshopp med upp till 8 deltagare skall brythöjden vara minst 400 m ovanför högsta planerade draghöjd. Vid formationshopp med fler än 8 deltagare skall brythöjden vara minst 500 m ovanför högsta planerade draghöjd. Vid t ex rekordförsök får andra och flera olika brythöjder användas för att underlätta separationen.

6. FRIFLYGNING, FRISTIL OCH SPEED-SKYDIVING

6.1. ALLMÄNT

6.1.1. *Friflygning är gemensamt begrepp för bl.a. head-down, sittflygning, fristil och speed skydiving där avsikten sällan är frifall med magen neråt.*

6.1.2. *Denna instruktion är skriven i syfte att reducera riskerna för bl.a. vådautlösning, frifallskollision och dålig höjd- samt separationskontroll.*

6.1.3. *Speed skydiving är en verksamhet där målsättningen är uppnå så hög vertikal hastighet som möjligt. Det åstadkommer hopparen genom att lägga sig i det närmaste ett vertikalt dyk med armarna längs sidorna i avsikt att falla så fort det går. Speed skydiving är även en tävlingsgren.*

6.2. KRAV

6.2.1. *Följande allmänna krav skall vara uppfyllda:*

- Hoppare skall inneha lägst A-licens
- Utlösningssystem får inte vara placerat på benrem
- Akustisk höjdvarnare skall användas
- Bärremmar, pilotlina och flikar skall vara säkrade och skyddade mot exponering i höga farter
- Notera att både äldre och en del nya utrustningar inte är konstruerade att exponeras i hög fart då bärremmar och pilotlina lätt exponeras

6.2.2. *Följande krav skall vara uppfyllda för speed skydiving:*

- Hoppare skall inneha lägst C-licens.
- Genomgått SFF-BAS kurs.
- Hoppare skall inneha färdigheten att flyga ett stabilt brant dyk med kontrollerad "heading" i minst 2000 meter.

6.3. UTFÖRANDE

6.3.1. Utrustning

Hoppare rekommenderas använda räddningsutlösare och hård hjälm.

6.3.2. Utrustning speed skydiving

- Hoppare ska använda räddningsutlösare och hård hjälm.
- Utlösningssystem skall vara BOC.
- Akustisk höjdvarnare skall användas.
- Bärremmar, pilotlina och flikar skall vara säkrade och skyddade mot exponering i höga farter
- Utrustning skall vara av modern konstruktion där tillverkaren tagit hänsyn till exponering av hög fart.

6.3.3. Planering

För ett säkert genomförande rekommenderas nybörjare att hoppa med erfaren friflygare. Alla friflygningshopp skall vara säkerhetsplanerade. Alla deltagande hoppare skall delges planeringen före hopp, så kallad briefing. Briefingen skall minst omfatta följande punkter:

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:06**

Ärende: **FRIFLYGNING, FRISTIL OCH SPEED-SKYDIVING**

Datum: 2016-06-01

- Uthoppshöjd
- Uthoppsordning
- Åtgärder vid höjdseparation
- Drag- och brythöjd
- Alternativ (t ex för otillräcklig höjd, separation och tummel)

Alla speed skydiving-hopp skall vara säkerhetsplanerade. Fallhastigheter överstigande 100 m/s kräver särskild hänsyn taget till fallskärmsmateriel och förmågan att anpassa höjdmedvetenhet till den minskade frifallstiden på grund av den höga fallhastigheten, samt att dyk sker 90 grader mot "Line of flight".

6.3.4. Brythöjd

Brythöjden skall beräknas så att varje enskild hoppare hinner utföra god separation utan stress. Hänsyn skall tas till antal hoppare, kunskapsnivå hos deltagande hoppare samt hoppets komplexitet.

Brythöjden skall vara minst 500 m ovanför den högsta planerade draghöjden.

Brythöjden i speed skydiving, d.v.s. övergång till magflygning med uppbromsning skall vara minst 500 m ovanför den högsta planerade draghöjden.

6.4. SÄRSKILDA KRAV SPEED SKYDIVING

6.4.1. Utbildning och säkerhet

För ett säkert genomförande skall nybörjare få instruktion av erfaren speed-hoppare. Erfaren speed-hoppare räknas speedhoppare med 100 speed-hopp och lägst D-licens.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:07

Ärende: VINGOVERALL (WINGSUIT)

Datum: 2017-02-01

7. VINGOVERALL (WINGSUIT)

7.1 ALLMÄNT

7.1.1 Med vingoverall menas overall försedd med vingar mellan armar och kropp samt mellan benen. Vingarna är av ”fallskärmstyp”, dvs. de har ett toppskinn och ett bottenkinn och skapar en vingprofil när de luftfylls.

7.1.2 Vingoverallshoppning ställer krav på såväl hoppare som utrustning. Hopparen skall vara väl förtrogen med de problem och situationer som kan uppstå vid vingoverallshoppning.

7.1.3 Definitioner av erfarenhetsklasser vid vingoverallshoppning är:

- Beginner: 0-50 vingoverallshopp.
- Intermediate: 51-200 vingoverallshopp.
- Advanced: +200 vingoverallshopp varav minst 100 av dessa på en overall i intermediate-kategorin.

Definitionerna syftar till vilka val av vingoveraller som är tillgängliga.

7.2 KRAV

7.2.1 Hoppning med vingoverall får efter utbildning enligt punkt 7.3, genomföras av hoppare med lägst C-licens och 300hopp.

7.2.2 Före första hopp med vingoverall skall hoppare genomgått utbildningsplan under ledning av Advanced vingoverallshoppare enligt SBF 402:07 punkt 7.3. Hopparen som genomför utbildningen med adepten måste ha minst 25st vingoverallshopp de senaste 12 månaderna, varav 5st vingoverallshopp de senaste tre månaderna.

Genomfört 10st dedikerade Trackinghopp, varav 5st under de senaste 3 månaderna.

Fodringar för respektive Erfarenhetsklass:

- Beginner: Lägst 300 hopp, C-licens, 0-50 vingoverallshopp.
- Intermediate: Lägst 350 hopp, C-licens, 51-200 vingoverallshopp.
- Advanced: Lägst D-licens +200 vingoverallshopp varav minst 100 av dessa på en overall i intermediate-kategorin.

7.3 UTBILDNING

Utbildnings genomförs enligt 7.3.1 och 7.3.2 under ledning av från CI godkänd, erfaren vingoverallshoppare som uppnått Advanced i erfarenhet.

7.3.1 Före första hopp.

- Allmän genomgång av utrustningens sammansättning och montering, hur komponenterna skall monteras och hanteras. Särskilt fokus bör ske på likheter/skillnader mellan olika modeller samt kritiska moment vid montering, samt vilka delar som påverkar ditt utrustningsval såsom storlek på pilotfallskärm och längd på pilotlina, RSL.
- Val av fallskärmstyp skall betonas.
- Genomgång av vingoverallstypiska egenskaper, såsom montering av vingar, ärmhantering samt hur det kompletta paketet samspelar.

- Genomgång av hur flygning skall gå till, Exitposition, drag av fallskärm och procedurer under fallskärm.
- Genomgång av Nödprocedurer i frifall ("Recovery Positions") och under kalott. (särskild vikt läggs på aktuell dräkt)
- Planering av flygplansprocedur.

7.3.2 UTBILDNINGSPLAN FÖR VINGOVERALL

Hopp 1: Planera och flyg din plan

Trackhopp utan vingooverall

1. "Vingoverallsexit".
2. Öva "Recovery position"
2. Tracka 90 grader ut från line of flight. 2 dummy-drag.
3. Tracka 90 grader tillbaka mot fältet. 2 dummy-drag.
4. Vinka av på 1700m. Drag på 1500 meter.

Mål: Skapa känsla för vinklar och förmåga att planera sin flygning och följa planen.

Hopp 2: Planera och flyg din plan i Wingsuit

Vingoverallshopp med intro/beginners overall:

Genomförs tillsammans med utbildande hoppare:

1. Öva "Recovery position"
2. Öva Reservdrag "dummy drag" x 2
2. Flyg 90 grader ut från line of flight. 2 dummy-drag.
3. Flyg 90 grader tillbaka mot fältet. 2 dummy-drag.
4. Vinka av på 1700m. Drag på 1500 meter.

Mål: Bekanta sig med overall och dess egenskaper. Hoppet filmas av utbildande hoppare som sedan tillsammans med adepten utvärderar hoppet konstruktivt.

Hopp 3: Anpassa framåthastighet.

Vingoverallshopp med intro/beginners overall:

Genomförs tillsammans med utbildande hoppare:

1. Flyg 90 grader ut från line of flight. Instruktören flyger upp bredvid och bromsar. Eleven följer. Instruktören gasar. Eleven följer.
2. Flyg 90 grader tillbaka mot fältet. Instruktören flyger upp bredvid och bromsar. Eleven följer. Instruktören gasar. Eleven följer.
3. Vinka av på 1700m. Drag på 1500 meter.
4. Öva nödprocedurer under skärm.

Mål: Befästa färdighet att manövrera sig med overallen. Hoppet filmas av utbildande hoppare som sedan tillsammans med adepten utvärderar hoppet konstruktivt.

Hopp 4: Anpassa fallhastighet.

Vingoverallshopp med intro/beginners overall:

Genomförs tillsammans med utbildande hoppare:

1. Flyg 90 grader ut från line of flight. Instruktören sjunker. Eleven följer. Instruktören hissar. Eleven följer.
2. Flyg 90 grader tillbaka mot fältet, Instruktören sjunker. Eleven följer. Instruktören hissar. Eleven följer.
3. Vinka av på 1700m. Drag på 1500 meter.
4. Öva nödprocedurer under skärm. (simulera att man ”cutter” armvinge och genomför reservdrag. Öva nödprocedurer under skärm.

Mål: Befästa färdighet att manövrera sig med overallen. Hoppet filmas av utbildande hoppare som sedan tillsammans med adepten utvärderar hoppet konstruktivt.

Hopp 5: Instabilitet och rollar.

Vingoverallshopp med intro/beginners overall:

Genomförs tillsammans med utbildande hoppare:

1. Flyg 90 grader ut från line of flight. Roll, hitta tillbaka till heading igen.
2. Flyg 90 grader tillbaka mot hoppfältet. Roll, hitta tillbaka till heading igen.
3. Öva ”Recovery position” x2
4. Genomför Reserv dummy-drag x2
5. . Vinka av på 1700m. Drag på 1500 meter.
6. Öva nödprocedurer under skärm. (simulera att man ”cutter” armvinge och genomför reservdrag.)

Mål: Befästa färdighet att manövrera sig med overallen. Hoppet filmas av utbildande hoppare som sedan tillsammans med adepten utvärderar hoppet konstruktivt

7.4 UTRUSTNING

7.4.1 Hopparen skall vara utrustad med akustisk höjdvarnare.

7.4.2 Vingoveraller delas in i kategorier. Val av overall görs utifrån erfarenhet av vingoverallsflygning från flygplan. Se punkt 7.1.3

Tillverkarens definition av overallskategori gäller med vissa förtydliganden.

Beginner 0-50 vingoverallshopp: Vingoverall avsedda för nybörjare där armvingen kan fästa in mellan midjan och knä. Benvingen får EJ gå längre än till hälarna.

Intermediate 50-200 vingoverallshopp: Vingoverall där armvingen kan fästa in mellan midjan och mitten av vaden. Benvingen får EJ gå längre än 10 cm nedanför hälen.

Advanced +200 vingoverallshopp: Vingoverall i valfri storlek.

7.4.3 Riggen skall vara utrustad med BOC (bottom of container) och Throw out-utlösningssystem. Pilotskärmen får ej ha Bungee kollapssystem.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:07**

Ärende: **VINGOVERALL (WINGSUIT)**

Datum: 2017-02-01

7.4.4 Vinghopparen skall vara väl förtrogen med den fallskärm som hoppas. Under alla vingoverallshopp rekommenderas en icke elliptisk fallskärm med en relativt låg vingbelastning.

7.5 UTFÖRANDE

7.5.1 PLANERING

7.5.1.1 Vid genomgång före hopp skall vingoverallshopparen göra andra hoppare medvetna om vad som gäller under hoppet beträffande innehåll, tecken för bryt, separations- och utlösningshöjder.

7.5.2 SÄKERHET

7.5.2.1 Hoppare som flyger vingoverall skall före hoppet planera sin flygning så att han eller hon ej befinner sig över andra hoppare eller andra grupper.

7.5.2.2 Hoppare som flyger vingoverall skall säkerställa att vingoverallen inte hindrar eller försvårar åtkomst av reserv- och/eller losskopplingshandtag.

7.5.2.3 Alla försök till planerad relativ flygning mellan frifallande hoppare i vingoverall och tandemekipage under skärm är förbjudna ("swoopa tandem").

7.5.3 UTLÖSNING AV FALLSKÄRM

7.5.3.1 Utlösning av fallskärm skall under de första tjugo (20) hoppen med vingoverall ske på lägst 1000 m. Med tanke på att denna typ av hoppning medför en dokumenterat ökad risk för lågfartsfelfunktion på huvudkalott, rekommenderas dock denna draghöjd även för erfarna vingoverallshoppare.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:08**

Ärende: **FRIFALLSFOTOGRAFERING**

Datum: 2010-01-01

8. FRIFALLSFOTOGRAFERING

8.1 ALLMÄNT

8.1.1 Med frifallsfotografering menas all fotografisk verksamhet som sker i samband med ett fallskärmshopp.

8.2 KRAV

8.2.1 C-licens.

8.2.2 Det åligger fotografen att kontrollera om flygfototillstånd krävs för det aktuella området. Granskning utförs av närmaste militärområdesstab (MILO stab) eller person/firma med självgranskningsrätt.

8.2.3 TANDEMFOGTOGRAF

8.2.3.1 För att fotografera Tandem krävs tandempilotens godkännande samt 50 frifallsfotohopp. Ytterligare skall Tandemfotograf få genomgång enligt 404:05 punkt 3.8

8.2.4 SKYSURF-FOTOGRAF

8.2.4.1 För att fotografera Skysurfing ska fotograf använda räddningsutlösare på aktuell utrustning, samt ha skysurfarens medgivande.

8.3 UTRUSTNING

8.3.1 Frifallsfotograf skall vara försedd med akustisk höjdvarnare i hjälmen.

8.3.2 Hjälmen/montaget skall så långt som möjligt vara fritt från vassa kanter och utstickande hörn. Om det föreligger ökad upphakningsrisk skall hjälmen/montaget vara försedd med ett losskopplingssystem. Losskopplingssystemet skall provas på marken. Detta görs genom att en person anbringar en dragande/ lyftande kraft på hjälmen/montaget samtidigt som hjälmen/montaget losskopplas av fotografen. Hjälmen eller montagets losskopplingssystem skall ej vara beroende av belastningsriktning för full funktion. Losskopplingssystemet bör kunna aktiveras med en hand, dock oberoende av vilken hand. Ur skadesynpunkt bör vikten på hjälmen ej överstiga 4 kg. Dessutom bör höga och framtunga montage undvikas då detta ger en ökad belastning på nacken i öppningsögonblicket.

8.3.3 Hjälmen med dess montage skall vara godkänd av CI.

8.3.4 Avsteg från kravet på losskopplingssystem för hjälmar/montage speciellt tillverkade för frifallsfotografering där ökad upphakningsrisk kan föreligga kan ges av RI.

8.3.5 Det är viktigt att inse att en komplett utrustning för en kameraman ofta bildar ett system och att det är nödvändigt att se till att de olika delarna fungerar inte bara var för sig utan även tillsammans.

8.3.6 Vingförsedda kameraoveraller finns i en mängd olika utföranden, varför hopparen måste tillse att de fungerar ihop med rigg och utlösningssystem. Många overaller har stora vingar som kan blockera utlösningssystem för huvudskärm. Detta gäller såväl BOC som ROL.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:08**

Ärende: **FRIFALLSFOTOGRAFERING**

Datum: 2010-01-01

Vidare bör beaktas att stora vingar även kan blockera losskopplings- och reservhandtag vid tummel. Hopparen bör även kontrollera att vingarna inte är så spända att de hindrar en reservdragsprocedur eller att de förhindrar hopparen att nå sina styrhandtag.

8.3.7 Är riggen försedd med RSL, skall denna användas med eftertanke vid all kamerahoppning. Det kan finnas en ökad upphakningsrisk vid losskoppling och utveckling av reservfallskärm vid instabilt läge. Denna upphakningsrisk skall dock värderas mot att RSL kan vara gynnsam även vid kamerahoppning och utförande av nödprocedur. Kameramontagets utformning avseende upphakning skall ligga till grund för riskbedömning vid RSL användande.

8.3.8 Fallskärmen bör packas för ett mjukare öppningsförlopp än vid normal hoppning p.g.a. att en hård öppning kan resultera i nackskador även vid låg hjälmvikt.

8.4 UTFÖRANDE

8.4.1 PLANERING

8.4.1.1 Vid genomgång före hopp skall så väl fotograf som övriga hoppare göras medvetna på vad som gäller under hoppet beträffande innehåll, tecken för bryt, separations- och utlösningshöjder.

8.4.1.2 Det normala förfarandet vid bryt är att fotografen övertar platsen för formationens centrum medan övriga hoppare separerar.

8.4.2 UTLÖSNING AV FALLSKÄRM

8.4.2.1 En overall med vingar kan medföra att en annan kroppsställning än den normala behövs för att bibehålla en stabil fallställning. Vid utlösning av fallskärm bör hopparen därför kompensera så att vingen på vänster arm inte tar luft då risken för ryggläge är stor.

8.4.2.2 Hopparen bör i öppningsögonblicket sträva efter att hålla huvudet något nedböjt då detta minskar upphakningsrisken i huvudfallskärmens bärremmar. Det är också bra med en sittande attityd i samband med drag och utvecklingsförlopp då detta minskar skillnaden mellan kroppsställningen i frifall och kroppsställningen i utvecklingsförloppet.

8.4.3 FELFUNKTIONER

8.4.3.1 Flera driftstörningar och felfunktioner kan leda till att kameramontaget förhindrar hopparen från att lyfta huvudet och göra en fallskärmskontroll. Detta innebär att en reservdragsprocedur kan behöva genomföras utan att hopparen sett vad som är fel.

8.4.4 RESERVDRAGSPROCEDUREN

8.5.3.1 Vid losskopplingsögonblicket skall hopparen böja huvudet något framåt för att minska upphakningsrisken när huvudfallskärmens bärremmar släpper. Utlös reservfallskärmen och stöd om möjligt huvudet/hjälm med händerna för att motverka skador på nacke vid en hård öppning. Om upphakning någon gång inträffar av kamerahjälmen så skall den ovillkorligen kopplas loss.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:09**

Ärende: **KALOTTFORMATION**

Datum: 2010-01-01

9. KALOTTFORMATION

9.1 ALLMÄNT

9.1.1 Med kalottformationshoppning (CF) menas avsiktlig kontakt mellan två eller flera hoppare i fullt bärande fallskärmar.

9.1.2 CF ställer stora krav på hoppare och utrustning. Hoppare skall kunna behärska sin fallskärm mycket väl samt vara väl förtrogen med de problem och situationer som kan uppstå under CF.

9.2 KRAV

9.2.1 CF får endast utföras av hoppare som har minst 100 bokförda och signerade fallskärms hopp efter stegringsplan.

9.2.2 Innan CF-hoppning påbörjas skall utbildning enligt punkt 9.3 genomföras.

9.2.3 De två första hoppen skall vara CF-2 med hoppare som har minst 25 hopp erfarenhet av CF.

9.3 UTBILDNING

9.3.1 CF-utbildning får hållas av hoppare som har minst 25 hopp erfarenhet av CF.

9.3.2 CF-grunderna gås igenom teoretiskt inför första hoppet. De skall omfatta följande moment:

- Utrustning
- Dockningsförfarande
- Åtgärder under formationsflygningen
- Separationsförfarande
- Åtgärder vid insnärjning
- Åtgärder vid fallskärmskollaps

9.4 UTRUSTNING

9.4.1 FALLSKÄRM

9.4.1.1 För all form av CF-hoppning skall för ändamålet lämpliga och likvärdiga fallskärmar användas.

9.4.2 ÖVRIG UTRUSTNING

9.4.2.1 Två (2) knivar av typen ”Jack the Ripper” eller motsvarande skall användas.

Följande utrustning är förbjuden och får icke användas:

- Räddningsutlösare som har en utlösningshastighet under 35 m/s
- SOS-system
- RSL.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:09**

Ärende: **KALOTTFORMATION**

Datum: 2010-01-01

9.5 UTFÖRANDE

9.5.1 GENOMGÅNG FÖRE HOPP

9.5.1.1 Varje CF-hopp skall föregås av noggrann markträning och genomgång. Genomgången skall innehålla:

- Flygriktning
- CF-formationer
- Dockningsordning
- Lägsta dockningshöjd
- Separationshöjd och separationsförfaranden
- Åtgärder i samband med fallskärmskollaps/insnärjning

9.5.2 SEPARATIONSHÖJD

9.5.2.1 En CF-formation skall vara upplöst på lägst 800 m höjd eller bibehållas till landningen, med undantag för övergång från side-by-side till downplane och bryt av downplane. Formationer med högst tre deltagare vilka flyger stabilt, får landas. Vid större formationer är sjunkhastigheten för stor för att en säker landning skall kunna ske.

9.6 ÖVRIG INFORMATION

9.6.1 Det är ej tillåtet att koppla ihop sig med en annan CF hoppare genom att binda, eller på annat sätt konstruera ett ihopkopplingssystem. Detta med anledning av den ökade risken för att hamna i kraftig rotation, intrassling eller andra omständigheter som kan försvåra ett eventuellt nödförfarande.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:10**

Ärende: **HOPPNING MED ÖVRIG UTRUSTNING**

Datum: 2010-01-01

10. HOPPNING MED ÖVRIG UTRUSTNING

10.1 SKYSURFING

10.1.1 Med skysurfing menas fallskärms hoppning med för ändamålet konstruerad bräda kopplad till fötterna.

10.1.2 KRAV

10.1.2.1 Skysurfing får utföras av hoppare innehavande D-licens som genomgått utbildning enligt 10.1.3 eller har särskild behörighet enligt 10.1.4.

10.1.3 UTBILDNING

10.1.3.1 FÖRKUNSKAPSKRAV

500 hopp varav minst 50 friflygnings- eller fristilshopp, CI:s godkännande samt färdigheter enligt nedan:

- Flyga i ryggläge
- Hålla en standup i 2000 m
- Svängar i standup
- Sträckta volter vilka skall kunna stoppas i stående

Färdigheterna skall kunna visas med videofilm. Intresseanmälan skickas till SFF.

10.1.3.2 UTBILDNINGSSINNEHÅLL

En skysurfutbildning skall innehålla följande:

- Kontroll av freestyleförmåga (förkunskapskrav)
- Materielkännedom (surfbräda)
- Säkerhetsrutiner
- Frifallsteknik avseende normalförhållanden som uthopp, svängar och drag
- Frifallsteknik avseende återtagande av stabilitet
- Nödprocedur i frifall, drag och under fallskärm
- Landningsteknik
- Säkert byte till större bräda
- Grundläggande och särskilda bestämmelser för skysurfing

10.1.4 SÄRSKILD BEHÖRIGHET

10.1.4.1 Svensk hoppare som genomgått svensk utbildning i skysurfing får behörighetsbevis utfärdat av SFF. Svensk hoppare som genomgått utländsk utbildning i skysurfing får efter att ha uppfyllt följande krav behörighetsbevis utfärdat av SFF.

- Uppfyllt förkunskapskrav enligt 10.1.3.1
- Genomgått utbildning med innehåll enligt 10.1.3.2
- Videoinspelning av exit, återtagande av stabilitet, start-stopp svängar och drag i stående
- Surfbräda enligt 10.1.5.3
- För SFF uppvisa video, loggbok, utbildningsbevis och surfbräda

10.1.4.2 Utländsk hoppare skall kunna styrka utförande av 300 hopp och 10 skysurfhopp samt att surfbräda skall uppfylla kraven enligt 10.1.5.3.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:10**

Ärende: **HOPPNING MED ÖVRIG UTRUSTNING**

Datum: 2010-01-01

10.1.5 UTRUSTNING

10.1.5.1 FALLSKÄRM

Fallskärm bör inte vara av extrem högprestandatyp eftersom vådautlösning kan inträffa när hopparen ligger mycket långt ifrån ”stabil på heading”, och en snabbt roterande felfunktion är svår att bemästra med surfbräda fastkopplad på fötterna.

10.1.5.2 HOPPARENS UTRUSTNING

- Kraftig kniv lämplig för fallskärmshoppning
- Akustisk höjdvarnare
- Räddningsutlösare
- Utlösningssystem får ej vara placerat på benrem
- Ej inkopplad RSL
- Ej SOS-system

10.1.5.3 BRÄDA

Lämplig brädstorlek beror på hopparens kroppsstorlek. Som startbräda är det lämpligt med storleken 0,26 m x 0,80 m. Med ökad erfarenhet kan storleken ökas. Brädan är mer lätthanterlig om den har låg vikt. Surfbrädan skall ha ett losskopplingssystem som medger frikoppling trots hög belastning, det lämpligaste är ett utlösningssystem av två- eller treringstyp. Det skall gå att nå losskopplingshandtaget utan att behöva böja ben eller rygg. Brädan skall vara fabriksstillverkad.

Om förhållandet mellan brädans yta och vikt är större än 0,7 g / cm² skall den vara försedd med en bromsfallskärm som utlöses automatiskt vid losskoppling eller om brädan lossnar oavsiktligt. Bromsfallskärmen skall inte kunna utlösas innan båda fötterna lossnar från brädan. Bromsfallskärmen skall ligga i ett separat hölje som försluts med t ex loop och vajer så att risken för vådautlösning minimeras.

10.1.6 SÄKERHETSBESTÄMMELSER

10.1.6.1 UTHOPPSHÖJD

Under utbildning (brädhopp nr 1 - 10):	lägst 3500 m
Övriga brädhopp:	lägst 2000 m

10.1.6.2 FASTKOPPLING AV BRÄDA

Brädan kopplas fast på lägst 2000 m i flygplanet.

10.1.6.3 LÄGSTA DRAGHÖJD

Under utbildning (brädhopp nr 1 - 10):	lägst 1500 m
Övriga brädhopp:	lägst 1000 m

10.1.6.4 FORMATIONSHOPPNING

Hoppare skall ha gjort minst 50 brädhopp med aktuell brädstorlek före formationshoppning med bräda.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:10**

Ärende: **HOPPNING MED ÖVRIG UTRUSTNING**

Datum: 2010-01-01

10.2 TUBHOPPNING

10.2.1 ALLMÄNT

10.2.1.1 Med tubhoppning menas att man med rekommenderat F-111-material konstruerar en tub som sedan används i friflygningssammanhang.

10.2.1.2 Tubhoppning ställer krav på såväl hoppare som utrustning. Hopparen skall vara väl erfaren friflygningshoppare samt vara väl förtrogen med de problem och situationer som kan uppstå under tubhoppning.

10.2.2 KRAV

10.2.2.1 Tubhoppning får utföras av hoppare som innehar C-licens samt genomgått tubhoppningsutbildningsplan.

10.2.2.2 För att få hoppa tillsammans med tubhoppare krävs B-licens samt tubhopparens medgivande.

10.2.3 UTBILDNING

10.2.3.1 Nedanstående friflygningsfärdigheter skall uppvisas för CI via video. Saknas video skall hoppen göras tillsammans med en av CI utsedd instruktör.

- Hopp 1: Uthopp på 3-4000 meter. Stabilt fall i headdown. Tuben kopplas loss på lägst 1800 m.
- Hopp 2: Uthopp på 3-4000 meter. Frifall med varierande kroppsställning, där hopparen samtidigt uppmärksammar tubens beteende. Tuben kopplas loss på lägst 1800 m.
- Hopp 3: Uthopp på 3-4000 meter. Delta samt tracking på omväxlande rygg och mage. Tuben kopplas loss på lägst 1500 m.

10.2.4 UTRUSTNING

10.2.4.1 Tubhopparen skall inneha akustisk höjdvarnare.

10.2.4.2 Tuben skall vara rund med en diameter på 30-80 cm och öppen rakt igenom. Tubens ring skall vara tillverkad av ett lätt material ex. gummi eller plast.

10.2.4.3 Tuben skall vid ihopkoppling vid fötterna vara försedd med ett losskopplingssystem av treringsmodell. Cutkudden skall vara placerad vid höften eller högre upp. Losskopplingssystemet skall vara godkänt av SFF Kontrollant samt klubbens CI

10.2.5 UTFÖRANDE

10.2.5.1 Vid genomgång före hopp skall såväl tubhoppare som andra hoppare göras medvetna om tecken för bryt, samt om separations- och utlösningshöjd.

10.2.5.2 SÄKERHET

Hoppare som flyger tillsammans med tubhopparen skall hålla sig borta från tubens ovansida, detta med hänsyn till en eventuell losskoppling av tuben.

10.2.5.3 UTLÖSNING AV FALLSKÄRM

Planerad utlösning av fallskärm får ej göras med tuben förankrad vid kroppen.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:10**

Ärende: **HOPPNING MED ÖVRIG UTRUSTNING**

Datum: 2010-01-01

10.3 FRIFALLSBOLL (Vladi-Ball)

10.3.1 ALLMÄNT

10.3.1.1 Frifallsboll är ett hjälpmedel som används främst vid friflygning för att flyga relativt en fast referens. Övningshjälpmedlet är konstruerat att frigöra sin tyngd som består av små blykulor vid en viss höjd. Fallhastigheten på de lösösläppta delarna är ca 20 km/h.

10.3.1.2 Bollmästare är hoppare som är ansvarig för bollen under hoppet.

10.3.2 KRAV FÖR BOLLMÄSTARE

- Vid magflygning med frifallsboll: 500 FS- hopp
- Vid friflygning med frifallsboll: 800 friflygarhopp
- CI:s godkännande
- HL skall informeras före hopp
- Uthopp med boll får endast ske över **obebyggt** område, vilket skall kontrolleras före uthopp

10.3.3 UTRUSTNING

10.3.3.1 Frifallande boll skall vara utrustad med mekanisk eller elektronisk höjdmätare och anordning, vilken automatiskt aktiverar frigöring av tyngder för frifallsbollens fallhastighet. Inblandade hoppare skall bära akustisk höjdvarnare.

10.3.4 GENOMFÖRANDE

10.3.4.1 Bollmästaren ansvarar för bollen under hoppet.

10.3.4.2 Endast bollmästaren hanterar bollen fysiskt under hoppet.

10.3.5 SÄKERHET

10.3.5.1 Hoppare som hoppar med frifallsboll skall hoppa sist på finalen.

10.4 VAPEN

10.4.1.1 Vapen får medföras vid fallskärms hopp efter CI:s godkännande.

10.4.1.2 Vid medförande av vapen skall följande procedur följas:

- Kontrollera vapnet, gör ”patron ur”, avlägsna magasin och transportsäkra
- Förse pipa (kornet) med skydd i form av skyddande påse eller dylikt för att undvika rivskador och minska upphakningsrisker
- Anbringa vapnet så att pipan kommer i höjd med örat och kolven så högt upp att sittande ställning kan intagas i luftfartyg
- Säkra vapnet med en extra rem kring midjan
- Justera axelremmen så att den smiter åt runt ryggen
- Tag på fallskärmsutrustningen och spänn åt benremmarna
- Justera sidoläget på vapnet och spänn bröstremmen över vapnet
- Kontrollera att losskoppling och reservdrag ej hindras av vapnet

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:11**

Ärende: **UPPVISNINGSHOPPNING**

Datum: **2015-06-20**

11. UPPVISNINGSHOPPNING

11.1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

- 11.1.1 Vid fallskärmshoppning som är att anse som flyguppvisning skall, oberoende av om uppvisningen är att anse som offentlig tillställning på allmän plats eller inte, även bestämmelserna i 2007:28 iakttas.
- 11.1.2 Fallskärmshoppning som är offentligt utlyst är flyguppvisning. Även annan fallskärmshoppning som sker över eller i omedelbar närhet av tätbebyggt samhälle eller större folksamling, eller som kan antas vara av större intresse för allmänheten, är flyguppvisning enligt luftfartsförordningen (LFS 1986:171).
- 11.1.3 Vid varje fallskärmsuppvisning skall finnas en av arrangören utsedd ansvarig person, uppvisningsledare, vilken skall inneha ett särskilt behörighetsbevis utfärdat av Transportstyrelsen. Arrangör och uppvisningsledare kan vara en och samma person.

11.2 UPPVISNINGsledare

- 11.2.1 Uppvisningsledare för fallskärmshoppning skall inneha giltigt behörighetsbevis.
- 11.2.2 Uppvisningsledaren är skyldig att tillse att alla de i tillståndet givna förutsättningarna är uppfyllda vid uppvisningstillfället. Lämpligast är därför att uppvisningsledaren personligen finns på plats på marken under uppvisningen.

11.3 ANSÖKAN OM ATT GENOMFÖRA UPPVISNING

- 11.3.1 Tillstånd till uppvisning begärs hos lokal polismyndighet enligt BCL-D 5.3 moment 4. Till ansökan skall bifogas skalförsedd karta, med landningsplatsen markerad, samt markägarens skriftliga tillstånd. Om fallskärmsklubben är arrangör görs en fullständig ansökan, är hoppningen bara en del i en större flyguppvisning görs en gemensam ansökan.

11.4 SÄKERHETSBESTÄMMELSER

11.4.1 ALLMÄNT

- 11.4.1.1 Observera att rätt licensgrad och övriga formella kvalifikationer enligt 11.4.2.3 och 11.4.2.4 inte automatiskt gör någon lämplig som uppvisningshoppare. CI, eller av denne utsedd instruktör, avgör vilka som är lämpliga som uppvisningshoppare.
- 11.4.1.2 Vindvisering skall utföras med största omsorg. Kasta gärna dubbla drivarremсор, kasta även på tänkt uthoppspunkt för att kontrollera uthoppspunkten med avseende på höjdvinden.

11.4.2 LANDNINGSSOMRÅDE

- 11.4.2.1 Landningsområde för uppvisning godkännes av CI som har att kontrollera att området uppfyller 402:04.4.4.
- 11.4.2.2 Landningsområde för tandemuppvisning skall vara av minst en fotbollsplans storlek, med minst en alternativ landningsplats av samma storlek i vindlinjen.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:11**

Ärende: **UPPVISNINGSHOPPNING**

Datum: **2015-06-20**

11.4.2.3 Hoppare med lägst B-licens och som genomfört minst 20 fallskärmshopp under senaste tremånadersperiod får utföra uppvisningshopp på landningsområde som uppfyller storlekskraven för skolfält.

11.4.2.4 Hoppare med lägst C-licens och som genomfört minst 20 fallskärmshopp under senaste tremånadersperiod får utföra uppvisningshopp på hoppfält.

11.4.3 UTRUSTNING

11.4.3.1 Av säkerhetsskäl skall vingreserv ingå i utrustningen vid fallskärmsuppvisning.

11.4.3.2 Avsteg från 11.4.3.1 kan endast beviljas av CI eller uppvisningsledare under förutsättning att landningsområdet uppfyller storlekskraven för skolfält eller då alternativa landningsplatser möjliggör säker landning med rundreserv.

11.4.3.3 Vid flagghopp får tyngder användas för att sträcka flaggan om funktionen har godkänts av RI, dokumenterats och blivit testad. Funktionen för viktad flagga skall innefatta möjlighet till losskoppling av vikt och flagga utan ökad risk för skador på egendom eller människor. Vikten skall bestå av sand eller annat material som sprids i luften vid losskoppling och som inte påverkar miljön, t.ex. bly är förbjudet..

Flagga utan vikt skall fästas mellan fot och bärremmar. Använd elastiskt fäste vid foten för att tillåta rörlighet vid landning.

Alternativa fästansordningar för flaggor ex. i fallskärmslinor, görs i samråd med RI och fallskärmskontrollant.

11.4.3.4 Flagghållare och rökhållare är tillåtna under förutsättning att de ej utgör någon risk för skada på någon eller något under uppvisningens genomförande.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:12**

Ärende: **BALLONGHOPPNING**

Datum: 2010-01-01

12. BALLONGHOPPNING

12.1 ALLMÄNT

12.1.1 Flytväst rekommenderas vid all hoppning från ballong.

12.2 KRAV

12.2.1.1 Fallskärmshopp från ballong får endast utföras av hoppare som innehar lägst C-licens.

12.2.1.2 HL skall alltid finnas på marken på hoppfält då hoppning bedrivs. Vid ballonghoppning kan HL dock undantagsvis delegera larmansvaret till en av ballongföraren godkänd person på marken som står i radiokontakt med ballongen.

12.3 UTFÖRANDE

12.3.1 GENOMGÅNG

12.3.1.1 Före flygning skall genomgång av flygning och uthopp ske med hoppare, hoppledare och ballongförare så att inga oklarheter föreligger.

12.3.2 UTHOPPSHÖJD

12.3.2.1 Lägsta uthoppshöjd är 1000 m. Minsta fördröjning före drag av fallskärm skall vara 5 sekunder.

12.3.2.2 Hoppares första ballonghopp skall ske från lägst 1200 m.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:13**

Ärende: **VATTENHOPPNING**

Datum: 2010-01-01

13. VATTENHOPPNING

13.1 ALLMÄNT

13.1.1 Vattenhoppning är hoppning med planerad landning i vatten djupare än 1 m.

13.2 KRAV

13.2.1 Hoppare med lägst B-licens får utföra vattenhopp.

13.2.2 CI skall godkänna landningsområde för vattenhopp. Området skall vara besiktigat med avseende på hinder, vattendjup och bottenbeskaffenhet.

13.2.3 Klubbens CI skall ha godkänt att vattenhoppning får ske vid aktuellt tillfälle.

13.2.4 Hopparen skall vara simkunnig.

13.3 UTRUSTNING

13.3.1 Vid vattenhoppning kan hoppet genomföras utan höjdmätare under förutsättning att frifallet inte överstiger 10 sekunder.

13.3.2 Hopparen skall vara försedd med flytväst vilken skall kunna blåsas upp automatiskt medelst en patron och manuellt. Klädsel och fotbeklädnad skall vara så lätt som möjligt. Vid låga vattentemperaturer rekommenderas våtdräkt. Våtdräkt bör vara täckt av hoppoverall eller ett lager kläder. Vid val av utrustning bör beaktas att hopparen vid landning i vatten snabbt skall kunna frigöra sig från selen varför step-in-sele ej bör användas. Viktväst eller viktbalte skall ej bäras.

13.4 HOPPLEDARE

13.4.1 Hoppledaren skall före hoppningen försäkra sig om att vattendjup och bottenbeskaffenhet är tillfredsställande. Före hopptillfället skall hoppledaren hålla briefing med pilot, hoppare och personal för upplockning. Vid briefing skall speciellt beaktas frågor kring landningsmärkets placering, vindriktning och styrka, upplockning, båtars placering och vattentemperatur. Vidare skall beaktas frågor om radiosamband mellan hoppledare, båt och luftfartyg.

13.5 UPPLOCKNING

13.5.1 Upplockning kan ske antingen med båt eller med helikopter. Fallskärmsmaterielen bör vara försedd med flytutrustning.

13.5.2 Båt skall vara försedd med motor. Minst en av båtarna skall vara snabbgående. Varje båt skall vara utrustad med bl.a. båtshake, dragg och kniv. Personalen i båtarna skall bära flytväst. Två man skall finnas i varje båt varav minst en man skall vara fallskärmskunnig.

13.6 PROCEDURER

13.6.1 Hopparen skall ha tränat hela hoppproceduren på land.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:13**

Ärende: **VATTENHOPPING**

Datum: 2010-01-01

13.6.2 Vid hoppning med bröstmonterad reserv skall den efter utveckling av huvudfallskärm krokas loss så att den hänger i ena sidans nedhållningsrem.

13.6.3 Inför landning i vatten gäller följande:

- Bröstremmen skall knäppas upp
- Flytvästen skall blåsas upp manuellt på lägst 400 m
- Landning skall ske mot vinden för att undvika att fallskärmen lägger sig över hopparen
- Direkt efter att hopparen landat skall benremmarna släckas
- Bärgning av rund fallskärm görs med början av toppen
- För vingfallskärm gäller att bärgning skall göras med början från fallskärmens bakkant
- Vid hopp i saltvatten gäller att fallskärmarna noggrant skall sköljas i sötvatten. Torkning skall sen ske i skugga

13.6.4 Inför ofrivillig vattenlandning gäller dessutom:

- Stäng av räddningsutlösare
- Koppla loss RSL
- Ta av goggles och handskar
- Koppla loss huvudfallskärmen efter landning
- Simma bort från fallskärmen och mot närmaste räddning
- Lossa benremmarna och lämna riggen för bättre rörelsefrihet

14. HÖGHÖJDSHOPPNING

14.1 ALLMÄNT

14.1.1 Med höghöjdshoppning avses fallskärmshoppning från höjder över 4000 m. Följande indelning gäller med alla höjder i kapitlet angivna i meter över havet:

- Medelhög höjd: 4001 m - 6000 m
- Hög höjd: 6001 m - 9000 m
- Extremt hög höjd: 9001 m –

14.1.2 Höghöjdshoppning medför ökad risk. Den kräver god planering och ett mycket gott omdöme för att riskerna inte ska bli större än vid normal hoppning. Vid fallskärmshopp från höjder över 9000 m är risknivån markant högre varför hoppning från dessa höjder ej bör utföras.

14.1.3 Utförlig instruktion höghöjdshoppning se (404:08)

14.2 KRAV

14.2.1 ALLMÄNNA KRAV

14.2.2 Allmänna krav för höghöjdshoppning:

- C-licens
- Samordning med ansvarig flygtrafikledning
- Fallskärmsfrigörare av single-release-typ skall användas
- Ombord på flygplanet skall finnas ett syrgasförråd som är så stort att det täcker behovet för den avsedda höjden, samt en reserv motsvarande minst 25% av mängden som beräknas åtgå
- Syrgasen skall vara flygsyrgas ”Aviator's Breathing Oxygen”

14.2.1.1 I flygplanet skall en av hopparna vara utsedd hoppmästare. Ombord skall även finnas en utsedd syrgasmästare som ansvarar för syrgasutrustningen.

14.2.2 HÖJDBEROENDE KRAV

14.2.2.1 Medelhög höjd 4001 - 6000 m

- Höjdmätare och akustisk höjdvarnare
- Minst två hopp från 4000 m inom de senaste 30 dagarna före det aktuella hopp tillfället
- Varje hoppare i flygplanet skall ha tillgång till syrgasmask med slang och syrgasregulator. Maskerna skall antingen vara anslutna till flygplanets syrgassystem eller till ett icke flygplansbundet syrgassystem som är personligt eller gemensamt

14.2.2.2 Hög höjd 6001 - 9000 m

- Samverkat med SFF RI
- Anmälan till Transportstyrelsen för upprättande av NOTAM senast två veckor före hopp
- Särskild höjdmätare godkänd för avsedd höjd och akustisk höjdvarnare
- Räddningsutlösare
- Flytväst
- Minst en av hopparna bör ha radio eller transponder
- Minst två hopp från 4000 m med komplett syrgasutrustning av den typ som skall

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:14**

Ärende: **HÖGHÖJDSHOPPING**

Datum: 2010-01-01

användas vid hoppning från hög höjd inom de senaste 30 dagarna före det aktuella hopptillfället

- Varje hoppare i flygplanet skall ha separat syrgasmask med slang och syrgasregulator. Maskerna skall antingen vara anslutna till flygplanets syrgassystem eller till ett icke flygplansbundet syrgassystem som är personligt eller gemensamt och som ger 100 % syrgas från 7000 m höjd
- Varje hoppare skall ha ett syrgassystem för syrgasförsörjning från uthoppshöjden och ner till 3000 m efter det att hopparen separerat från det syrgassystem som använts i flygplanet. Syrgasbehovet skall beräknas utifrån att hopparen har bärande fallskärm på uthoppshöjden.

14.2.2.3 Extremt hög höjd 9001 m -

- Enligt punkt 14.2.2.2
- Godkänt undertryckkammarprov (typ två enl. Försvarets bestämmelser) inom ett år före hopp
- Vid hoppning skall syrgasmasken vara så väl tillpassad att såväl flygplanets som hopparens syrgassystem medger ett andningsövertryck enligt nedan:
 - 9001 - 14000 m höjd = 4 kPa
 - 14001 - 16000 m höjd = 6,6 kPa och tryckdräkt skall användas
 - 16001 - 18000 m höjd = 9,3 kPa och kroppstäckande tryckdräkt skall bäras
- Vid hoppning från högre höjd än 18000 m krävs en mycket avancerad utrustning varför hopp från dessa höjder endast kan göras under mycket speciella omständigheter

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:15**

Ärende: **MÖRKERHOPPNING**

Datum: 2010-01-01

15. BESTÄMMELSER FÖR MÖRKERHOPPNING

15.1 ALLMÄNT

15.1.1 Mörker är tillstånd som anses råda under den tid mellan solnedgång och soluppgång då på grund av nedsatt dagsljus ett framträdande obelyst föremål inte tydligt kan urskiljas på avstånd över 8 kilometer.

15.2 KRAV

15.2.1 NOTAM skall ha utfärdats, se 407:04. Beträffande mörkerhoppning i kontrollzon/terminalområde kan hoppning ske utan NOTAM efter färdtillstånd från berörd flygkontrolltjänst.

15.2.2 Hoppare som ska utföra mörkerhopp skall inneha lägst B-licens.

15.2.3 Hoppare skall vara väl förtrogen med hoppfältet.

15.2.4 Vid mörkerhopp skall landningsplats och vindstrut vara belysta.

15.2.5 Formationshopp under mörker får endast utföras av hoppare med lägst C-licens.

15.2.6 Klubbens CI skall godkänna att mörkerhoppning sker vid aktuellt hopptillfälle.

15.3 UTRUSTNING

15.3.1 Höjdmätare skall vara belyst. Belysning för att kontrollera fallskärmen skall finnas. Om flera hoppare befinner sig i luften samtidigt skall hjälm vara försedd med positionsljus som är synligt 360 grader runt om hopparen i det horisontella planet. Kemiskt ljus eller så kallad strobelight är användbart och rekommenderas till all ovan nämnd belysning.

15.4 HOPPLEDARE

15.4.1 Före hopptillfället skall hoppledaren hålla briefing med markpersonal, piloter och hoppare. Vid briefing skall speciellt beaktas frågor kring belysningen på marken och vad gäller belysningen av landningsbana för flygplanet vid landning och start. Vidare skall radio finnas för samband mellan hoppledare och flygplanet.

15.5 PROCEDURER

15.5.1 Höjdvindarna är ofta starka nattetid. Skaffa uppgifter om vindar och vindriktning.

15.5.2 Hoppmästare skall i dagsljus sträva efter att finna lämpliga utgångspunkter, som kommer att lysa under mörkret (t ex större gårdar). Observera hur dessa ljuskällor ligger i förhållande (riktning och avstånd) till landningsmärket.

15.5.3 Speciell streamer för vindvisering nattetid kan göras på flera sätt. T ex kan en ficklampa med hjälpskärm fungera som en streamer. Det är viktigt att i dagsljus fastställa streamerns sjunkhastighet. Vid nattvisering är det lämpligt att markera streamerns nedslagsplats med ljus.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:15**

Ärende: **MÖRKERHOPPNING**

Datum: 2010-01-01

15.6 FORMATIONSHOPPNING I MÖRKER

15.6.1 ALLMÄNT

15.6.1.1 Formationshoppning under mörker ställer mycket stora krav på deltagande hoppares skicklighet och omdöme. För formationshoppning under mörker gäller förutom tidigare angivna krav även följande:

15.6.2 KRAV

15.6.2.1 C-licens. Genomfört mörkerhopp tidigare.

15.6.2.2 Inblandade hoppare skall ha utfört det planerade formationshoppet i dagsljus. Detta skall ha gjorts inom 48 timmar före hoppet.

15.6.2.3 Lägsta brythöjd är 600 m över högsta planerade draghöjd.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:16

Ärende: INSKOLNING TILL NYTT FALLSKÄRMSSYSTEM

Datum: 2010-01-01

16. INSKOLNING TILL NYTT FALLSKÄRMSSYSTEM

16.1 ALLMÄNT

16.1.1 Med ”utrustning” menas här antingen ett komplett fallskärmssystem eller delar av sådant, till exempel kast-iväg-pilot, kollapsbar pilotfallskärm eller slider. Med ”ny” menas vidare utrustning som är ny för hopparen, men inte nödvändigtvis ny tillverkad.

16.1.2 Vid hoppning med ny utrustning skall varje hoppare vara väl förtrogen med denna, dess funktion och eventuella för- och nackdelar jämfört med annan utrustning.

16.2 UTFÖRANDE

16.2.1 Vid hopp med ny typ av utlösningssystem, skall instruktör lägst HM utbilda hopparen om funktion och handhavande. Hopparen skall sedan med lämplig övningsmetod öva handgrepp och motorik i sådan mängd att risken för fel handhavande under hoppning ej föreligger. Lämplig övningsmetod skall så långt det är möjligt medge simulering av riktiga drag.

16.2.2 Vid hoppning med ny huvudfallskärm, skall varje hoppare anstränga sig att lära sig så mycket som möjligt om den aktuella fallskärmen innan den prövas i luften. Detta bör framförallt ske genom läsande av tillverkarens manual, samt att man via egna observationer tillägnar sig kunskaper om fallskärmens karaktär, prestanda samt förväntade egenskaper under olika typer av vindförhållanden, styrutslag och landningar.

16.2.3 Hoppare som byter till annan huvudfallskärm bör om möjligt se till att få sina första landningar videofilmade. Med hjälp av erfaren skärmflygare kan landningstekniken sedan utvärderas.

16.2.4 Under de tre första hoppen med ny huvudfallskärm skall hopparen fokusera sin uppmärksamhet på att lära känna utrustningen. De tre hoppen skall inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, följande punkter:

- Utlösning av huvudfallskärm på 1200-1500 m
- Hantering av eventuell kollapsbar slider
- Svängar åt båda håll, genom hela registret från fullt bromsade till helt obromsade, samt svängar med hjälp av både främre och bakre bärremmar.
- Öva flärad landning på höjd med observation på stallpunkt
- Precisionslandning med återhållsam inflygningsteknik
- Vid packning öva på att hantera eventuell kollapsbar slider och pilotfallskärm, samt system för bromsning av styrlinor.

16.2.5 Vid hoppning med för hopparen nytt komplett system, skall hopparen före första hopp vara väl förtrogen med utrustningens samtliga komponenter. Under de tre första hoppen skall hopparen fokusera sin uppmärksamhet på att lära känna utrustningen. Hoppen skall i tillägg till 16.2.4, innehålla följande punkter:

- Markträning av utlösning av huvudfallskärm och reservdragsförfarande före varje hopp
- Uthopp på lägst 2000 meter
- Simulerat drag av huvudskärm, samt simulerad reservdragsprocedur minst två gånger under det fria fallet.
- Simulerad reservdragsprocedur hängandes under fallskärm

Not. Simulerad reservdragsprocedur markeras med en flat hand på respektive handtag

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:17

Ärende: HÖGFARTSLANDNINGAR

Datum: 2013-05-01

17. HÖGFARTSLANDNINGAR (HFL)

17.1 ALLMÄNT

17.1.1 Alla högfartslandningar (HFL) är avancerade manövrar. Med HFL menas svängar som medvetet görs i syfte att öka hastigheten på fallskärmen inför landning.

17.1.2 Behörigheten att genomföra HFL styrs av det antal grader hopparen svänger inför landning.

17.2 KRAV HFL UPP TILL 90° ROTATION

17.2.1 HFL upp till 90° får endast utföras av hoppare som:

17.2.2 Genomfört minst 500 signerade och loggbokförda hopp efter färdig utbildningsplan.

17.2.3 Har minst två år i sporten räknat sedan första hopp.

17.2.4 Genomfört teoretisk och praktisk examinering ”Pilot HP” samt ”Pilot -Swoop” enligt SFF utbildningslitteratur ”FLYGA FALLSKÄRM” ISBN 978-91-633-2939-5.

17.3 KRAV HFL 90° - 180° ROTATION

17.3.1 Genomgår praktisk handledning av kalottinstruktör med HFL-BAS behörighet (se 404:10).

17.3.2 Tidigare har utfört minst 100 loggbokförda och signerade hopp på aktuell fallskärm.

17.3.3 Utfört minst 50 hopp under de senaste 3 månaderna.

17.3.4 Kravet på 50 hopp de senaste 3 månaderna gäller endast då hopparen första gången lär sig högfartslandningar.

17.3.5 Utfört minst 100 hopp med maximalt 90 graders rotation med samma kalottstorlek och typ.

17.3.6 Kravet med 100 hopp på aktuell fallskärm med maximalt 90 graders rotation gäller då hopparen första gången lär sig eller avser att öka graden av rotation vid HFL med aktuell kalott-typ, eller en mindre kalottstorlek. Tabell enligt 402:17.17.6 skall följas.

17.3.7 Fram till dess att hopparen uppfyller ovan nämnda krav, skall alla svängar nära mark avbrytas i så god tid att landning sker på rak final.

17.4 KRAV HFL 180° - 270° ROTATION

17.4.1 HFL överstigande 180° rotation får endast utföras av hoppare som:

17.4.2 Genomfört minst 1000 signerade och loggbokförda hopp efter färdig utbildningsplan.

17.4.3 Genomfört teoretisk och praktisk examinering ”Pilot HP” enligt SFF utbildningslitteratur ”FLYGA FALLSKÄRM” ISBN 978-91-633-2939-5.

17.4.4 Genomfört teoretisk och praktisk examinering ”Pilot -Swoop” enligt SFF utbildningslitteratur ”FLYGA FALLSKÄRM” ISBN 978-91-633-2939-5.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **402:17**

Ärende: **HÖGFARTSLANDNINGAR**

Datum: 2013-05-01

- 17.4.5 Genomgår praktiskt handledning av kalottinstruktör med HFL-PC behörighet. (se 404:10)
- 17.4.6 Tidigare har utfört minst 100 loggboksförda och signerade högfartslandningar på aktuell fallskärm.
- 17.4.7 Tidigare har utfört minst 200 loggboksförda och signerade högfartslandningar med 90 graders rotation.
- 17.4.8 Tidigare har utfört minst 100 loggboksförda och signerade högfartslandningar med 180 graders rotation.

17.5 KRAV HFL-MULTIROTATION

- 17.5.1 2000 hopp efter genomförd utbildningsplan
- 17.5.2 Etablerad kunskap om hur aktuell fallskärm svarar på nödbroms.
- 17.5.3 Ha gjort minst 500 st konsekventa 270° HFL. Med konsekventa HFL menas; på avsedd höjd, plats och med samma teknik. Minst 200 av dessa ska vara låglifter med fokus enbart på HFL-övningen. Rekommenderat totalt antal 270° HFL, minimum 1500 st.
- 17.5.4 Ha utfört 270° HFL inför landning under en period av minst 3 år
- 17.5.5 Utföra minst 50 st multirotaion svängar på höjd med den teknik som avses användas vid landning.
- 17.5.6 Besitta teoretisk kunskap om hur svängtekniken vid multirotaion skiljer sig från 270°
- 17.5.7 Genomgår praktiskt handledning av kalottinstruktör med HFL-MR behörighet. (se 404:10)

17.6 UTBILDNING OCH EXAMINERING

- 17.6.1 Teoretisk utbildning inför examinering ”Pilot BAS, HP , Swoop och HFL” genomförs enligt särskild utbildningsplan och under ledning av en av Kalottinstruktör.
- 17.6.2 Godkänd examinering signerar av instruktör i hoppares loggbok.
- 17.6.3 Utbildningslitteratur ”FLYGA FALLSKÄRM” ISBN 978-91-633-2939-5 kan beställas från SFF kansli. SBF utbildningsunderlag se SBF kapitel 405:09 samt HFL-handledare 404:10
- 17.6.4 Handledare för HFL Grön, Orange och Röd ZON skall anges i och signerar av i hoppares loggbok.

17.7 SÄKERHET

- 17.7.1 Alla högfartslandningar skall alltid ske med yttersta försiktighet. Andra fallskärmar och vindförhållanden måste hela tiden beaktas.
- 17.7.2 Högfartslandningar får aldrig planeras så att de utgör en fara för andra människor – vare sig på marken eller i luftrummet – eller för annans egendom.
- 17.7.3 Alla högfartslandningar skall genomföras på ett särskilt avgränsat utsett område vilket skall

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:17

Ärende: HÖGFARTSLANDNINGAR

Datum: 2013-05-01

vara angivet i hoppfältets instruktion för landningsområden. Om hoppfältets belägenhet ej medger delning skall detta framgå i hoppfältets instruktion för landningsområden och skall vara känt av alla hoppare på aktuellt fält.

17.8 HÖGFARTSLANDNINGSTABELL (HFL-kurva)

17.8.1 Lathund för högfartslandande fallskärmshoppare med färre än 1500 hopp och genomför förändringar i sitt val av huvudfallskärm.

Grön ZON Max 90° rotation	Orange ZON Max 180° rotation	Röd ZON +180 Max 270° rotation
För hoppare som har: ✓ 500 hopp efter utb-plan.✓ Genomfört Pilotkurserna - BAS, HP, Swoop.✓ Har en utsedd HFL-BAS Handledare.✓ 50 hopp på aktuell fallskärm. ✓ Byter till mindre Huvudfallskärm.✓ Byter till snabbare typ av Huvudfallskärm.	För hoppare som har: ✓ 100 hopp i grön zon.✓ Har en utsedd HFL-PC Handledare.	För hoppare som har: ✓ 1000 hopp efter utb-plan.✓ 200 hopp i grön Zon.✓ 100 hopp i orange Zon.✓ Har en utsedd HFL-PC Handledare.✓ 100 hopp på aktuell fallskärm.
Vid förändring av Huvudfallskärm	Vid förändring av Huvudfallskärm	Vid förändring av Huvudfallskärm
➤ Byte till mindre fallskärm.➤ Byte till snabbare fallskärm.	➤ Byte till mindre fallskärm.➤ Byte till snabbare fallskärm.	➤ Byte till mindre fallskärm.➤ Byte till snabbare fallskärm.
Åtgärd	Åtgärd	Åtgärd
Genomför ytterligare 100 hopp i grön Zon Innan eventuell avancering sker till Orange Zon.	Gå tillbaka till Grön zon i 100 hopp. Sedan tillbaka till orange Zon.	Genomför 100 hopp i stegrande komplexitet i Grön och Orange zon. Gå sedan om möjligt tillbaka till Röd zon.

- **HFL- BAS handledare:** Erfaren Kalottinstruktör som idag aktivt utför HFL i lägst Röd Zon.
- **HFL-PC handledare:** Kalottinstruktör med minst 500 HFL i Röd zon.

18. VINGTYP OCH BELASTNINGSBESTÄMMELSER

18.1 ALLMÄNT

18.1.1 Hoppare med mindre än 1000 bokförda och signerade fallskärmshopp efter slutförd utbildningsplan skall följa nedanstående storlekstabell för huvudfallskärm. Tabellen anger två olika värden:

- a) rekommenderad huvudskärmstorlek, och
- b) (inom parentes) minsta tillåtna huvudskärmstorlek, mätt i kvadratfot / sqft, i förhållande till hopparens totalvikt och antal hopp. Vid val av storlek på reservfallskärm, bör tillverkarens rekommendationer följas.

18.2 KRAV HÖGPRESTANDAFALLSKÄRM

18.2.1 För att får flyga fallskärmstyp klass HP (högpresstandafallskärm klassad enligt SFF Materielhandbok 605:01) gäller följande:

- 300 hopp efter utbildningsplan
- SFF BAS-Kurs
- Praktiskt och teoretiskt prov Pilot-BAS
- Praktiskt och teoretiskt prov Pilot-HP

18.2.2 Utbildningslitteratur "FLYGA FALLSKÄRM" ISBN 978-91-633-2939-5 kan beställas från SFF kansli.

18.3 GENOMFÖRANDE VINGUTBILDNING

18.3.1 Teoretisk utbildning inför examinering "Pilot -HP" ombesörjs i första hand av varje enskild hoppare genom självstudier. Instuderingsmaterial med förslag på praktiska övningar tillhandahålls kostnadsfritt av SFF via förbundets hemsida (www.sff.se). Praktisk och teoretisk examinering genomförs enligt separat instruktion (www.sff.se) tillsammans med av CI utsedd instruktör. Godkänd examinering signeras av instruktör i hopparens loggbok.

18.4 LATHUND BELASTNINGSBESTÄMMELSER

18.4.1 VINGBELASTNINGSTABELL

I nedanstående tabell skall du titta på din totala vikt i kg, dvs. inklusive utrustning, viktväst m.m. Normal vikt för utrustning är typiskt 10 kg.

18.4.1.1 Exempel

Kroppsvikt	80 kg
Utrustningens vikt	10 kg
Övrig utrustning	5 kg (t.ex. viktvästar och annan utrustning som medförs av hopparen)
Totalvikt	95 kg (vikt när hopparen är fullt påklädd med all utrustning på sig)
Antal hopp efter utbildningsplan:	250
Rekommenderad kalottstorlek:	190 sqft
Minsta tillåtna kalottstorlek:	160 sqft

18.4.2 Förklaringar

Antal hopp efter utbildningsplan: Det antalet bokförda och signerade hopp som hopparen har gjort totalt efter fullgjord utbildningsplan.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:18

Ärende: VINGTYP OCH BELASTNINGSBESTÄMMELSER

Datum: 2012-06-01

Totalvikt	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120
Antal hopp															
1	170 (150)	170 (150)	170 (150)	170 (150)	190 (156)	190 (167)	210 (178)	210 (189)	230 (200)	230 (211)	230 (222)	230 (230)	230 (230)	230 (230)	230 (230)
20	170 (150)	170 (150)	170 (150)	170 (150)	190 (154)	190 (165)	210 (176)	210 (187)	230 (198)	230 (209)	230 (220)	230 (230)	230 (230)	230 (230)	230 (230)
40	170 (150)	170 (150)	170 (150)	170 (150)	190 (150)	210 (160)	210 (171)	210 (182)	210 (192)	210 (203)	210 (210)	220 (210)	230 (210)	230 (210)	230 (210)
60	170 (150)	170 (150)	170 (150)	170 (150)	190 (156)	190 (166)	210 (177)	210 (187)	210 (198)	210 (208)	210 (210)	220 (210)	230 (210)	230 (210)	230 (210)
80	170 (150)	170 (150)	170 (150)	170 (150)	190 (152)	190 (162)	210 (172)	210 (182)	210 (193)	210 (203)	210 (210)	210 (210)	210 (210)	230 (210)	230 (210)
100	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	170 (150)	170 (158)	190 (168)	190 (178)	210 (188)	210 (198)	210 (208)	210 (210)	210 (210)	230 (210)	230 (210)
120	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	170 (135)	190 (145)	190 (154)	210 (164)	210 (174)	210 (183)	210 (193)	210 (203)	210 (210)	230 (210)	230 (210)
140	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	170 (135)	190 (141)	190 (151)	190 (160)	210 (170)	210 (179)	210 (188)	210 (198)	210 (207)	230 (210)	230 (210)
160	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	170 (135)	190 (138)	190 (147)	210 (156)	210 (166)	210 (175)	210 (184)	210 (193)	210 (202)	230 (210)	230 (210)
180	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	150 (135)	170 (135)	190 (144)	190 (153)	210 (162)	210 (171)	210 (180)	210 (189)	210 (198)	210 (207)	210 (210)
200	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (123)	170 (132)	170 (141)	190 (150)	190 (158)	210 (167)	210 (176)	210 (185)	210 (193)	210 (202)	210 (210)
220	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (129)	170 (138)	190 (146)	190 (155)	210 (163)	210 (172)	210 (181)	210 (189)	210 (198)	210 (207)
240	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (126)	170 (135)	190 (143)	190 (152)	210 (160)	210 (168)	210 (177)	210 (185)	210 (194)	210 (202)
260	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (124)	170 (132)	190 (140)	190 (148)	210 (157)	210 (165)	210 (173)	210 (181)	210 (190)	210 (198)
280	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (121)	170 (129)	190 (137)	190 (145)	210 (154)	210 (162)	210 (170)	210 (178)	210 (186)	210 (194)
300	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (127)	170 (135)	190 (143)	190 (150)	210 (158)	210 (166)	210 (174)	210 (182)	210 (190)	210 (198)
320	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (124)	170 (132)	190 (140)	190 (148)	210 (155)	210 (163)	210 (171)	210 (179)	210 (186)	210 (194)
340	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (122)	170 (129)	190 (137)	190 (145)	210 (152)	210 (160)	210 (168)	210 (175)	210 (183)	210 (191)
360	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
380	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
400	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
420	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
440	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
460	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
480	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
500-600	135 (120)	135 (120)	135 (120)	135 (120)	150 (120)	170 (120)	170 (127)	190 (135)	190 (142)	210 (149)	210 (157)	210 (164)	210 (172)	210 (179)	210 (187)
601-800	120 (96)	120 (96)	120 (96)	120 (99)	120 (104)	135 (107)	135 (109)	135 (114)	135 (117)	140 (120)	150 (124)	150 (128)	170 (132)	170 (140)	170 (145)
801-1000	100 (89)	100 (94)	100 (96)	110 (99)	110 (99)	115 (99)	115 (99)	120 (104)	120 (107)	130 (109)	130 (109)	140 (117)	140 (119)	150 (124)	150 (129)

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 402:19

Ärende: HOPPNING EFTER UPPEHÅLL

Datum: 2015-06-20

19. HOPPNING EFTER UPPEHÅLL

19.1 ALLMÄNT

19.1.1 Hoppning efter uppehåll skall alltid börja med repetitions hopp enligt nedanstående tabell.

19.1.2 Efter mer än 2 månaders uppehåll sedan senaste hopp skall elev alltid, under ledning av KL, repetera reservdragsprocedur och uthopp. Reservdragsprocedur skall genomföras upphängd i sele där eleven prövas i olika driftstörnings- och felfunktionsscenarioer. KL skall vidare säkerställa att eleven förstår och kan förklara innebörden av prioriteringsordningen Dra, Dra på rätt höjd, Dra stabilt.

19.2 DEFINITIONER

19.2.1 Senaste hopp betyder repetition av senast föregående godkända hopp.

19.2.2 Teorirepetition avser utbildning enligt 19.1.2.

19.2.3 Ett repetitions hopp innebär ensamhopp med följande hoppsekvens:

- Uthopp på lägst 1500 m
- Simulerat drag av huvudfallskärm
- Simulerat reservdragsförfarande
- Utlösning av huvudfallskärm på lägst 1000 m
- Hantering av eventuell kollapsbar slider
- Simulerad losskoppling och reservdrag
- Öva flärad landning med observation på stallpunkt

19.3 HOPPUTFÖRANDE

Licens / Tid	2-6 mån	6-12 mån	1-2 år	> 2 år, <3år	>3år, <5år	>5 år
Elev automat/dummy (hopp 1-6)	Teorirepetition Hopp 3, eller senaste hopp om hopp 3 ej gjorts tidigare.	Teorirepetition Hopp 1	Teorirepetition Hopp 1	Hel utbildning	Hel utbildning	Hel utbildning
Elev manuell hopp 7-12	Teorirepetition Två automat/dummy Senaste hopp	Teorirepetition Två automat/dummy Senaste hopp	Teorirepetition Två automat/dummy Hopp 7 Senaste hopp	Hel utbildning	Hel utbildning	Hel utbildning
Elev manuell hopp 13-24	Teorirepetition Hopp 7 Hopp 12 Senaste hopp	Teorirepetition Ett automat/dummy Hopp 7 Hopp 12 Senaste hopp	Teorirepetition Två automat/dummy Hopp 7 Hopp 12 Senaste hopp	Hel utbildning	Hel utbildning	Hel utbildning
AFF-elev	Senaste nivå	Nivå 1 eller 2 Senaste hopp	Hel utbildning	Hel utbildning	Hel utbildning	Hel utbildning
A-licens	• 1 repetitions hopp	• Teorirepetition • 2 repetitions hopp • 5 ensamhopp	• Teorirepetition • 2 repetitions hopp • 5 ensamhopp	1-50 Hopp: Hel utbildning >50 hopp: Teori- repetition 2 repetitions hopp 5 ensamhopp	51-200 hopp: Teoriprov + Hopp 7- 9,14,17,24 Alt. AFF i samråd med CI	<200 hopp: Hel utbildning. >200 hopp: Teori- repetition 2 repetitions hopp 5 ensamhopp
B-D licens	---	1 repetitions hopp	1 repetitions hopp	Se ovan	Se ovan	Se ovan

Not: Licens i kategori innebär den innehavda eller den högsta tidigare innehavda licensen. Observera att ingenting av innehållet i ovanstående tabell hindrar en CI att kräva fler repetitions hopp av en hoppare efter uppehåll om behov av detta anses finnas.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **403:01**

Ärende: **FALLSKÄRMSMATERIEL**

Datum: **2017-01-01**

1. ALLMÄNT

- 1.1 Fallskärmsutrustning skall behandlas så att skador och onödig förslitning undviks. Undvik att packa på olämpliga underlag t.ex. uppställningsområden och taxibanor på flygfält. Betong- och asfaltunderlag ger lätt slipskador på utrustningen, dessutom är underlaget ofta förorenat av olja, broms- och hydraulvätska, som kan verka nedbrytande på nylon och andra syntetmaterial.
- 1.2 Extrautrustning som HL bedömer kunna öka risken för driftstörning får ej användas.
- 1.3 Skyddsglasögon (goggles) rekommenderas vid all fallskärmshoppning. De får ej begränsa synfältet för mycket, speciellt inte i riktning snett nedåt.
- 1.4 Hoppklädsel skall vara sådan att frifall och åtgärder vid felfunktion ej försvåras.

2. BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSMATERIEL

- 2.1 Fallskärmsmateriel skall vara typgodkänd av SFF. Förteckning över typgodkänd utrustning finns upprättad i SFF Materielhandbok. Ansökan om typgodkännande av ny materiel görs på blankett enligt Materielhandboken och sänds till Materielkommittén.
- 2.2 Fallskärmsutrustning skall bestå av två luftvärdiga fallskärmar anslutna till samma sele, varav en skall vara reservfallskärm. Reservfallskärm skall vara tillverkad så att den motsvarar kraven i Federal Aviation Administration (FAA) Technical Standard Order (TSO) C23.
- 2.3 Fallskärmsmateriel som används av svensk licensinnehavare i Sverige skall vara besiktigad och godkänd av svensk fallskärmskontrollant. Dessutom skall reservfallskärmen vara packad av fallskärmskontrollant. Efter besiktning och granskning av medföljande handlingar utställer fallskärmskontrollant fallskärmsjournal som luftvärdighetsbevis.
- 2.4 Utländsk licensinnehavare får i Sverige hoppa med fallskärmsmateriel packad och besiktigad i enlighet med de regler som gäller i det land hopparen löst sin fallskärmslicens, med tillägget att användande av räddningsutlösare (AAD) enligt 402:01 punkt 1.1.19 skall tillämpas. Utländsk hoppare kan också använda fallskärmsmateriel som uppfyller kraven för användande av svensk licensinnehavare.
- 2.5 Reparation och modifiering av fallskärmsmateriel skall utföras av SFF godkänd verkstad eller person.
- 2.6 Vid packning, tillsyn, förvaring, provning, reparation eller kassation skall för fallskärmstypen av tillverkaren eller av SFF utfärdade anvisningar iakttagas.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **403:01**

Ärende: **FALLSKÄRMSMATERIEL**

Datum: **2017-01-01**

3. BESIKTNING AV FALLSKÄRMSUTRUSTNING

3.1 Fallskärmsutrustning skall för att vara godkänd för fallskärmshoppning besiktigas vid följande tillfällen:

- Före godkännandet (ankomstbesiktning)
- Om mer än 6 månader förflutit sedan senaste besiktning
- Efter reparation
- Efter användande av reservfallskärm
- Då utrustning skadats/utsatts för något som kan antas vara av betydelse för dess luftvärdighet

3.2 Delbesiktning skall utföras om mer än 6 månader, men inte mindre än 5 månader, förflutit sedan reservompackning.

3.3 Besiktning skall utföras av fallskärmskontrollant och journalföras i fallskärmsjournal samt fallskärmskontrollantjournal.

4. PACKNING

4.1 Packning av sportfallskärm får endast utföras av därtill behörig person. Se SFF materielhandbok (MHB 601:03).

4.2 Packning av reservfallskärm får endast utföras av fallskärmskontrollant.

4.3 Packning av reservfallskärm är giltig i 6 månader från ompackningsdatum med möjlighet till förlängning i ytterligare 6 månader. Packningen skall vara plomberad och journalförd i fallskärmsjournal. Förlängningen är giltig i 6 månader och kan utföras tidigast 5 månader efter packdatumet.

4.4 Ompackningsperiod för utländsk fallskärmsutrustning som används i Sverige är högst 12 månader.

4.5 Hoppare skall på uppmaning av hoppledare uppvisa fallskärmsjournal.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: **403:01**

Ärende: **FALLSKÄRMSMATERIEL**

Datum: **2017-01-01**

5. HANTERING OCH FÖRVARING

- 5.1 Information om fallskärmsutrustnings hantering, förvaring och rengöring finns i SFF materialhandbok (MHB 603:03) och alternativt i tillverkarens produktinformation.
- 5.2 Kassering av fallskärmsmateriel finns beskrivet i SFF materielhandbok (MHB 603:05).

6. HJÄLM

- 6.1 Hård hjälm får ha en maxvikt på 750 gram. Hjälmen skall täcka hjässa, tinningar och bakhuvud men får ej gå så långt ner i nacken att bakåtböjning av huvudet försvåras. Hakremmen skall vara monterad så att minimal upphakningsrisk föreligger.
- 6.2 Integralhjälm med fast visir avsedd för hoppning skall vara försedd med akustisk höjdvárnare.
- 6.3 Kamera- och videomontage på hjälm får efter godkännande av CI användas enligt 402:08 av hoppare med lägst C-licens. Hjälmens totala vikt bör ej överstiga 4 kg och skall vara försedd med akustisk höjdvárnare.
- 6.4 Mjuk hjälm avsedd för hoppning ("frap-hat") får användas av hoppare med lägst B-licens.

7. HÖJDMÄTARE

- 7.1 Höjdmätaren ska på ett tydligt, visuellt och korrekt sätt visa höjden under hela hoppet.

8. FLYTVÄST

- 8.1 Med flytväst menas godkänd flytväst enligt flytvästens tillverkare med dennes hänvisning.

SFF BESTÄMMELSER FALLSKÄRMSVERKSAMHET

Kapitel: 408:05

Ärende: ANSÖKAN AVSTEG AAD KRAV

Datum: 2017-01-01

ANSÖKAN OM AVSTEG FRÅN AAD KRAV

Allmänt

Ansökan för hoppare som vid specificerad typ av verksamhetsutövning där AAD är en ökad risk, kan göra avsteg från kravet på användande av räddningsutlösare (AAD) enligt SBF 402:02 punkt 1.1.19.

Behörighet att avstå AAD i den specificerade verksamheten är giltig först efter skriftligt godkännande från SFF-RI.

Ansökan

Sökande hoppare redogör skriftligt i en bilaga till denna ansökan. Digital version är att föredra före handskrivet.

Bilagan skall innehålla:

- Kontaktuppgifter.
- Typ av verksamhet.
- Utrustning som används vid verksamheten.
- Beskrivning av vilka orsaker som gör användande av AAD en ökad risk i verksamheten

Sökande:

Licensnummer:	Klubb:
Namn:	Efternamn
Telefon:	E-post:

Signatur:

Ort/Datum

Beslut:

GODKÄND

AVSLAG

Noteringar: _____

Befattning / Signatur: _____

Ort/Datum

Ansökan skickas till SFF Riksinstruktör:

SFF kansli, Sjöhagsvägen 2, 72132 Västerås.

Alternativt via e-post (ri@sff.se) eller (info@sff.se).